

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NO. 41 "Keleivio" Telefonas: AN 8-3071 Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 8, 1879 Atskiro numerio Kaina 10 Centų 54-TIEJI METAI SOUTH BOSTON, MASS. SPALIO (OCTOBER) 14, 1959

Prezidento Komisija Siekia Baigti Pleno Streiką

Prezidentas Paskyrė Komisiją Padėčiai Išaiškinti Pagal Taft - Hartley Įstatymą; Trijų Asmenų Komisija Sieks Surasti Kompromisą Tarp Unijos ir Darbdavių; Nori Išvengti Laikino Sprendimo.

Pleno pramonės streikas po 3 mėnesių pasidarė didelė našta visam kraštui. Del plieno trūkumo nedirba virš 200,000 darbininkų įvairiose įmonėse, neskaitant 500,000 darbininkų plieno pramonėje. Del didėjančio plieno trūkumo nedirbantiųjų skaičius nuolat didėja.

Pereitą savaitę prezidentas pagaliau paskyrė komisiją "padėčiai išaiškinti". Į komisiją paskirti trys asmenys Dr. J. A. Perkins, prof. G. W. Taylor (pirmininkas) ir prof. P. N. Lechoczky.

Paprastai komisija, išaiškinusi padėtį, praneša prezidentui ir tada prezidentas per generalinį prakurorą praso kurį nors federalinį teismą įsakyti streikuojantiems grįžti prie darbo 80-diai dienų ir per tą laiką besiginčijancios pusės turėtų susitarti. Bet dabar prezidento paskirta komisija bandys suvesti prie derybų stalo plieno darbininkų uniją ir darbdavius ir bandys surasti kokį nors kompromisą tarp jų, kad plieno pramonės streikas būtų baigtas pasirašant naują darbo sutartį.

Jei komisijai nepasiseks to padaryti, ji gali pasiūlyti prezidentui kreiptis į teismą ir, pagal Taft - Hartley įstatymą, teismas gali įsakyti unijai nutraukti streiką 80-diai dienų, kaip pereitą savaitę buvo padaryta su uostų darbininkų streiku. Bet toks sprendimas būtų tik laikinas. Jei per 80 dienų unija ir darbdaviai negalėtų susitarti, tada unija galėtų vėl tęsti streiką, arba kongresas turėtų priimti kokį nors sprendimą, kaip streiką užbaigti.

Kai kas priekaištuoja prezidentui, kad jis taip ilgai laukė. Jis galėjo ankščiau įsikšti į tą streiką ir jį užbaigti, bet prezidentas sako, kad jis kišis į tą ginčą tik tada, kada kraštui gres pavojus dėl plieno trūkumo. Dabar toks kritiškas laikas atėjo.

Pleno pramonės streikas parodė, kad kolektyvinės derybos ne visada veda prie ginčo išsprendimo. Šiais metais plieno pramonės darbdaviai bandė pastatyti uniją "į savo vietą", dėl ko ir darbininkų tarpe jaučiamas įsipykimas ir nenuolaidumas.

Komisija iki penktadienio turi pranešti prezidentui, kaip jai sekėsi taiką atstatyti ir ką toliau daryti. Tada prezidentas spės, ar kreiptis į teismą ar ne.

CENTO Ministeriai Tarės Washingtone

Buvusios Bagdado sutarties, dabar pasikristijusios CENTO (Central Treaty Organization) kariška sąjunga, užsienį reikalų ministeriai pereitą savaitę tarėsi Washingtone ir paskelbė pranešimą, kad sąjunga ir toliau stiprins savo gynimosi pajėgumą.

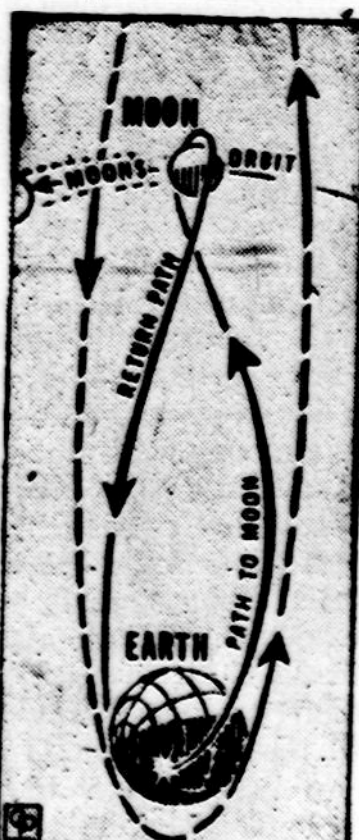
Nežiūrint į "atslūgimą" saltajame kare, Sovietų Sąjunga tęsia piktą propagandą prieš Iraną ir net susitūpino visokius prasimanymus ir kurstymus prieš Iraną vyriausybę. "Camp David dvasia" dar nepasiekė Kaukazo, iš kur bolševikai varo propagandą prieš savo kaimyną Iraną.

Ministerių pasitarime Washingtone dalyvavo Iranas, Turkijos, Pakistano, Anglijos ir Amerikos atstovai. Amerika formaliai neįeina į CENTO karišką sąjungą, bet turi sutartis su atskiromis valstybėmis dėl bendro gynimosi.

SOVIETŲ RAKETA GRĮŽTA

Sovietų raketa paleista aplink mėnulį dabar jau apsuko mėnulį ir grįžta artyn prie žemės. Rusai sako, kad raketa apsuks žemę ir vėl keliaus mėnulio link, iki ji "pavargės" ir nukris ant žemės arba ant mėnulio.

LUNIKO KELIONE

Sovietų paleistąją raketa, kuri turi apsuoti mėnulį, amerikiečiai pavadino Luniku. Paveikslas rodo, kaip mokslininkai tikisi, kad Lunikas keliaus — jis, apsuks mėnulį, grįs artiau prie žemės ir suksis apie ją. Jų apskaičiavimai pasitvirtino.

DARBDAVIŲ SĄLYGOS NEPRIIMTINOS

Pleno pramonės darbininkų unijos prezidentas David J. McDonald Pittsburgh'e pareiškė, kad darbdavių siūlomos sąlygos yra visiškai nepriimtinos. Darbdaviai pasiūlė 15 centų valandinį priedą per 2 metus. Prezidentas Eisenhoweris, pasinaudodamas Taft - Hartley įstatymu paskyrė 3 asmenų komisiją "padėčiai išaiškinti", kuri taipgi mėgė abi puses sutaukinti.

Indija Perspėjo Kinus Dėl Sienų

Pereitą savaitę Indijos vadas Nehru pareiškė parlamente, kad Indija neves derybų su Kinija dėl sienų išlyginimo, kol kinų komunistų kariuomenė laiko užėmusi kai kurias vietas, kurios, pagal Indijos manyimą, yra Indijos teritorijos.

Del kinų užimtų vietų Indija nepradės karo, bet jeigu kinų kariuomenė briausis giliau į Indijos teritoriją, Indija priešinsis tam ginkluotomis pajėgomis.

Kinijos komunistų ministerių pirmininkas Ču-en-lai pereitą savaitę atsiuntė laišką Indijai, kuriame užtikrina, kad nesusipratinimai dėl sienų nepakenks "amžių draugystei" tarp Kinijos ir Indijos. Atsiliepdamas į tą laišką Indijos vadas ir įspėjo kinus dėl Indijos sienų.

Maršalo "Juokas" Ir Atsiprašymas

Anglų maršalas Montgomery 3 dienas prieš rinkimus naujo parlamento Anglijoj pasakė kalbą ir tarp kitko sako, kad "kas balsavo šiuose rinkimuose už darbiečius turėtų būti uždarytas į bepročių namus".

Po rinkimų, kuriuos laimėjo konservatoriai, maršalas susiprastė atsiprašyti 12,216,166 vyrus ir moteris, kurie balsavo už darbiečius. Maršalas po rinkimų aiškina, kad jis taip išsireiškė tik "juokaudamas".

Tuoju po maršalo Montgomery politinio išsiškimo darbiečių vienas vadas sakė, kad be darbiečių maršalas Montgomery būtų buvęs kare vadas be armijos, nes jo vadinami kandidatai į bepročių namus ir sudarė Anglijos armiją, kuriai maršalas vadovavo.

Tibeto Klausimas Jungtinėse Tautose

Pereitą penktadienį JT seimo darbų tvarkos komisija nutarė įrašyti Tibeto klausimą į Jungtinių Tautų seimo darbų tvarką. Dabar tą komisijos nutarimą turi patvirtinti pats JT seimas. Tibeto Dalai Lamos Brolis Gyalo Thondup deda pastangas, kad Afrikos ir Azijos tautos Jungtinėse Tautose paremtų Tibeto reikalą, bet nemažai Azijos ir Afrikos kraštų nenori erzinti komunistinės Kinijos ir Sovietų Rusijos ir nėra linkusios Tibeto remti.

Sovietų kalbėtojas Jungtinėse Tautose Kuznecovas aiškino JT seimui, kad kinų armija "išvadavo" Tibetą iš vergijos, o Tibeto vadai sako, kad kinų armija siekia visai sunaikinti tibetiečių tautą ir daug tos tautos žmonių deportuoja į įvairias Kinijos vietas prie prievartos darbų, o į Tibetą gabena savus žmones, kurių jau dabar Tibete esą apie pusę milijono.

Bitės Užkariavo Marmelado Fabriką

Iš Gorizija, Italijoje, praneša tokią naujieną. Didelis marmelado fabrikas ten turėjo būti uždarytas dėl to, kad jį apniko bitės. Pirmaisiai bitės pradėjo lankytis tuščius maišus nuo cukraus, kurie buvo sukruti ffabrikio kieme, paskui bitės dideliais spiečiais pradėjo veržtis ir į patį fabriką. Darbininkai bandė nuodų purškimu ir kitokiais būdais nuo bičių gintis, bet nepajėgė. Dirbtuvė turėjo būti uždaryta.

Apylinkių bitininkai žada skųsti fabriką už daug bičių išnaikinimą nuodais, o fabrikos savininkai skundžiasi, kad jie dėl bičių daug marmelado sugadino ir net dirbtuvę turėjo uždaryti.

Teismo Įsakymu Uostai Jau Dirba

Pereitą savaitę prezidentas D. Eisenhower davė įsakymą kreiptis į teismą su prašymu įsakyti laivų krovėjų unijai nutraukti streiką Meksikos įlankos ir rytiniuose uostuose 80-diai dienų. Teismas taip ir patvarkė. Laivų krovėjai grįžo prie darbo. Laukiama, kad per 80 dienų ar gal ir greičiau laivų krovėjai susitars su darbdaviais dėl naujos darbo sutarties.

Streikas tęsėsi 8 dienas ir per tą laiką pridarė daug nuostolių. Greit gendamos prekės uostuose kai kur spėjo sugesti.

Unijos ginčė su darbdaviais svarbų vaidmenį vaidina klausimas, ar ir kiek masinių panaudoti laivų iškrovime ir pakrovime. Unija bijo, kad masinos gali atimti darbininkams darbą.

Žada Amerikai Naują Šventąją

Iš Vatkano praneša, kad popiežius žada Amerikai greit duoti naują šventąją. Tai bus vienuolė Elizabeth Seton, kuri mirė 1821 m. Ji buvo gimusi New Yorke perkristė ir priėmusi katalikybę įkūrė šv. Juozapo mielaširdystės seserų vienuolyną.

Jeigu vienuolė Seton būtų paskelbta šventąja, tai ji būtų pirmoji Amerikoje gimusi šventoji. Iki šiol visos Jungtinės Valstijos tokio šventojo ar šventosios neturėjo, prieš kiek laiko buvo paskelbta šventąja viena ateivė italė, tai, rodos, ir visas šventųjų derlius šiame krašte.

Svečias iš Meksikos Lankosi Amerikoje

Meksikos prezidentas Adolfo Lopez Mateos pereitą penktadienį atvyko į Washingtoną ir išbus mūsų krašte kelias dienas. Jis lanko New Yorką ir Chicago, o paskui vyks į Kanadą ir grįždamas aplankys senatorių L. Johnsoną, senato daugumos vadą jo Texas farmoje.

Meksikos prezidento atsilankymas rodo pagerėjusius santykius tarp dviejų kaimynų. Praeityje tie santykiai buvo blogi. Prezidentas Mateos čia būdamas aptarė kai kuriuos ūkiskus klausimus, kurie Meksikai yra labai svarbus.

NELAIMEJ ZUVO 10 STUDENCIŲ

Spalio 9 d. New Jersey valstijojej dėl rūko ir lietaus vienas gazoliną gabenantis sunkvežimis įvažiavo į autobusą, kuriame grįžo studentės iš New Yorko į Trentoną. 9 studentės ir vienas profesorius zuvo vietoje, 12 Trentono mokytojų seminarijos studentų buvo sužeisti nelaimėje.

Anglai Po Rinkimų Skatina Didžiųjų Pasimatymą

Anglijos Vyriausybė Laimėjo Rinkimus, Sustiprino Savo Poziciją Krašte; Skatina Trijų Didžiųjų Pasimatymą Prieš Susitinkant Su Chruščiovu; Macmillan Už Greitą Viršūnių Konferenciją.

Sovietų Kazachstane Kyla Nacionalizmas

Sovietų Rusijos žurnalas "K o m u n i s t" paskelbė straipsnį apie "buržuazinių nacionalistų" pasirodymą Kazachstane, didžiausiojo ploto žvilgsniu po Rusijos sovietinėje respublikoje. Pagal tą straipsnį Kazachstane vietiniai žmonės, jaunųjų inteligentų kurstomi, pradeda rodyti griežtą vietinį nacionalizmą ir priešinasi savo krašto rusinimui.

Esą, jauni inteligentai Kazachstane taip paveikė žmones savo nacionalizmu, kad net kai kurie valdžios pareigūnai drįsta pirmon vieton statyti savo krašto interesus, o ne visos Sovietijos reikalus. Kazachstano žmonės priešinasi dalyvavimui "atstovų" ir "broliško respublikų" Kazachstano žemės turty eksploatacijai.

Kazachstano žmonės drįsta reikalauti, kad tikrai žmonės mokantieji vietos kalbą galėtų užimti valdiškas vietas tame krašte. Kai kurie Kazachstano veikėjai reikalauja, kad vietinių žmonių vaikai lankytų tik vietinė kalba vedamas mokyklyje ir vengtų rusiškų mokyklų. Esą dabartiniu laiku 25% vietinių žmonių lanko rusiškas mokyklas.

"Nacionalistų" nuodėmių litanija yra labai ilga ir "Komunist" bara Kazachstano partinius ir nepartinius darbuotojus, kad jie drįsta reikalauti savo kalbai, savo mokykloms ir savo žmonėms pirmenybės savame krašte...

"Nacionalizmas" yra Sovietų "liga" todėl, kad Sovietai visiems kemsia rusišką nacionalizmą.

HAROLD MACMILLAN

Dabartinis Anglijos ministerių pirmininkas, konservatorius, kurio partija laimėjo spalio d. vykusius rinkimus. Jis ir toliau pasiliks dabartinę pareigą.

Anglijos vyriausybė laimėjo pereitos savaitės rinkimus. Dabar konservatorių vyriausybė turės parlamente 100 balsų daugumą (turėjo 61) ir rengiasi savo laimėjimą išnaudoti ir tarptautinėje politikoje. Anglų vadas Macmillan buvo pirmas Vakarų valstybių atstovas, kuris pritarė "viršūnių konferencijai" ir dabar nori suvesti didžiųjų valstybių vadus į pasimatymą. Prieš tai anglų vyriausybė norėtų, kad Vakarų valstybių vadai (Anglijos, Prancūzijos ir Amerikos) susitiktų Washingtone ir aptartų bendrą laikyseną derybose su Sovietų Chruščiovu. Dėl to dabar eina pasitarimai tarp Vakarų valstybių.

Anglijos rinkimuose konservatoriai pravedė 365 atstovus į parlamentą, darbiečiai 258, liberalai 5 ir vienas atstovas nepriklauso jokiai partijai. Tretį kartą iš eilės konservatoriai laimėjo rinkimus ir padidino savo atstovų skaičių. Todėl ir užsienio politikoje Macmillano vyriausybės galės su didesniu autoritetu atstovauti savo pažiūras. (Apie Anglijos rinkimus plačiau yra antrame puslapyje).

FLORENCIJOJ MIRE BERNARD BERENSON

Pereitą savaitę Florencijoje, Italijoje, mirė žymus Amerikos meno kritikas ir ekspertas žydų kilmės Bernard Berenson, sulaukęs 94 metų amžiaus.

B. Berenson buvo gimęs Lietuvoje, Butrimonyse, 1865 metais. Jis 10 metų su tėvais atvyko į Ameriką į Bostoną. Čia mokėsi Harvardo universitete ir paskui mokslą tęsė Europoje. Vėliau jis apsigyveno Italijoje ir ten pasidarė vienas iš geriausių meno kūrinių ekspertų, ypač jis gerai pažino Italijos renesanso laikų meną. B. Berenson yra parašęs apie 30 knygų meno klausimais.

QUIZ PROGRAMOS TELEVIZIJOS — MONAI

Tyrinėjimas parodė, kad vadinamos "quiz programos" televizijoje (už atsakymą į sunkius klausimus dovaną dalijamas) per eilę metų buvo pafiksintas reikšmingas. Daugumoje atsitikimų varžybų dalyviai iš anksto gaudavo atsakymus į klausimus ir paskui televizijoje turedavo tik "vaidinti", kad atspėja klausimus.

Po rikimų Anglijoje

Po trumpos rinkiminės kovos Anglijos balsuotojai spalio 8 d. paliko prie valdžios tą pačią konservatorių vyriausybę, kuri su kai kuriais pakeitimais valdo kraštą nuo 1951 metų. Tris kartus iš eilės konservatoriai laimėjo rinkimus ir kekvieną kartą vis su didesne dauguma grįžta į parlamentą. Jokio „nusidėvėjimo“ konservatoriai neparodė ir gali dar 5 metus kraštą valdyti.

Šiuose rinkimuose konservatoriai pravedė į parlamentą 362 atstovus (23 daugiau negu turėjo pereinamame parlamente, o darbiečiai pravedė 256 atstovus (23 mažiau negu turėjo). Liberalai gavo 5 vietas ir laukiama, kad dar vieną vietą laimės (turėjo 6 atstovus).

Atstovų skaičius nepasako visos rinkimų istorijos. Mažoritarinė rinkimų sistemoj kartais partija gavusi net mažiau balsų gali turėti atstovų daugumą. Taip buvo Anglijos 1951 metų rinkimuose. Nedidelis balsuotojų pasisukimas gali reikšti didelę persvarą laimėtojams. Taip atsitiko šiuose rinkimuose. Pagal paduotus balsus partijos šiais rinkimais ir 1955 metais gavo balsų:

	1959 m.	%	1955 m.	%
Konservatoriai	13,715,121	49.4	13,311,938	49.8
Darbiečiai	12,191,024	43.9	12,405,146	46.3
Liberalai	1,612,540	5.8	722,395	2.7
Kitos grupės	242,683	0.9	321,182	1.2

Pusantro nušimčio balsuotojų pasisukimas į konservatorių pusę užtikrino valdančiai partijai virš 100 balsų daugumą parlamente. Liberalai savo balsuotojų skaičių padvigubino, bet pasiliko su tuo pačiu skaičiumi atstovų.

Bet faktas yra, kad tegu ir nedidelis, bet tam tikras darbiečių šalininkų skaičius persimetė į konservatorių ir į liberalų pusę ir dėl to darbiečiai turės dar gal 5 metus būti opozicijoje. Jų siūlyta socialinių reformų programa negavo balsuotojų pritarimo. Kodėl?

Konservatoriai pasirinko labai patogų laiką rinkimams, kada Anglijos ūkis yra „prosperity“ laikotarpyje. Kur nedarbas skaudžiau užgavo darbininkus, ten darbiečių balsai padidėjo, kur nedarbas negresė, ten konservatoriai žymiai padidino savo balsų skaičių. Opozicija konservatoriams pasireiškė ir liberalų balsų padidėjimu, bet darbiečiai nepajėgė tos opozicijos patraukti su savim.

Darbiečiai jau pradeda aiškintis savo nepasisekimo priežastis ir ypač partijos nesugebėjimo patraukti į savo eiles jaunųjų darbininkų visų balsų. Tas aiškinimasis bus įdomu sekti, ypač partijos pastangos patraukti į save jaunimą ir „viduriniųjų klasių“ didesnę dalį, bus dėmesio vertos. Jei tik darbiečiai sugebės išlaikyti savo vieningumą, jų grįžimas prie valdžios yra neabejotinas.

Anglijos rinkimų rezultatai „aukėlė džiaugsmo“ Pariziuje, Bonnoje, Romoje ir ypatingai Washingtone. Tą džiaugsmą ar pasitenkinimą reiškia valdančiųjų partijų žmonės. Jiems nereikės aiškintis ir derėtis su naujais Anglijos seimininkais, viskas šiuo tarpu palieka, kaip buvo, o tas reiškia, kad ir „bloga pavyzdžio“ iš Anglijos šiuo tarpu netenka laukti. Pramoningos Anglijos naujų kelių išklojimas galėtų juk užkrėsti ir kitas pramoningas šalis ir stiprinti jose demokratinio socializmo šalininkus. Daug ramiau, jei to nebus. Iš to ir kyla tas oficialus pasitenkinimas dėl Haroldo Macmillano laimėjimo.

Anglijos rinkimai parodė, kad komunistų markė Anglijoj tebėra ten, kur ji visada buvo — pačioj žemiausioj vietoj. Iš 18 komunistų išstatytų kandidatų 17 prarado net savo „rinkiminis užstatas“ nesurinko nė aštuntos dalies jų rinkiminės apylinkės paduotų balsų. Tai visai geras reiškinys. Panašus likimas ištiko ir bolševikų dvynius brolius — fašistus, Oswaldos Mosley vadovaujamus. Jiems anglų balsuotojai irgi davė spragį ir politiniai padėjo juos į palovį.

Apžvalga

AR LIETUVA PAVERGTA?

Lietuvoje lankėsi kartu su bolševikine „ekskursija“ ir daktaras Algirdas Margeris — šeštąsias iš Chicago. Dabar bolševikų „Vilnyje“ (Nr. 197) daktaras rašo savo įspūdžius iš Lietuvos. Tarp kitko jis aptaria klausimą, ar Lietuva yra pavergta? Žinoma, jis prieina išvadą, kad Lietuva nėra pavergta, nes, jei jo išvada būtų tikroji, jis savo rašto nedėtų į komunistų „Vilnį“. Įdomu susipažinti ir kitiems žmonėms su daktaro samprotavimais. Jis rašo:

... buvdamas Lietuvoje kalbėjau šiuo klausimu (Ar Lietuva pavergta?) su valdžios pareigūnais, su profesoriais, su mokytojais, su rašytojais, su amatininkais ir paprastais darbininkais. Ir galiausiai, galiausiai sėdintįs sakyt, kad 90 iš 100 pasisakė, jog jie jokio pavergimo (ar okupacijos) visai nejaučia. Jis džiaugiasi, kad šiandien Lietuvoje taip ramu ir saugu; kad nė vienas Lietuvos kaimynas nesikėsina atplėsti nei Vilniaus krašto, nei Klaipėdos krašto nuo jų motinios Lietuvos. Jis sako, kad rytinis jų kaimynas, po kurio draugiškų, net bičiuliškų sąryšių, ramiai ir saugiai sau gyvena, jiems duoda pilną tautinę laisvę, lietuviškos kultūros laisvę, lietuviško švietimo laisvę, lietuvišką tradicijų laisvę ir savo krašto vidaus reikalų tvarkymo

ITALŲ PIRMININKAS NIUJORKE

Italijos ministerių pirmininkas Antonio Segni lankėsi Amerikoje. Čia jį matome Niujorke. Iš kairės į dešinę: Antonio Segni; Clare Boothe Luce, buvusi Amerikos ambasadorė Italijoje; ministerio pirmininko žmona ir Henry R. Luce, „Life“ ir kitų žurnalų leidėjas.

Bažnyčia ir mokesčiai

Amerikoje bažnyčios mokesčių nemoka. Nemoka nuo savo pastatų, bažnyčių, klebonijų ir kitokių, nemoka nė nuo savo visokių biznių. Jei kas užrašo bažnyčiai savo turtą mirdamas, bažnyčios tą turtą gauna be jokių paveldėjimo mokesčių. Jei kas atiduoda ar parduoda bažnyčiai kokį nors biznį, bažnyčios gali tą biznį varyti ir jokių mokesčių nemoka. Nemoka miesto, valstijų ir federalinių mokesčių. Jei vienuoliai leidžia laikraščius, jie jokių mokesčių nemoka, tas pats yra, jei diocenezijos ar kitos bažnytinės įstaigos leidžia laikraščius ar knygas, mokesčių joms mokėti nereikia.

Jei valstybė neima mokesčių už bažnyčių pastatus, tai yra suprantama, nes maldos namai nėra koks nors biznis. Bet jeigu, pavyzdžiui, Bostono arkivyskupas

nuperka už viešai neskelbiamą kainą didžiulį teatrą, kuriame gali susėsti apie 3000 žmonių ir jame rodo visokius filmus ir už tą biznį jokių mokesčių nemoka, tada kyla klausimas, ar tai yra teisinga? Ar tuo nedaroma skriauda kitiems panašiems teatrams, kurie turi mokesčius mokėti? Toks pat klausimas kyla ir tokiame atsitikime, jei bažnyčios turi namų, kuriuose išnuomoja butus atskiriems žmonėms, arba patalpas krautuvėms ir už gautas pajamas jokių mokesčių nemoka, tai ar tas nedaroma skriauda kitiems namų savininkams, kurie už savo namus mokesčius turi mokėti?

Bostone yra viena bažnyčia, kuri turi keliasdešimt namų išmėtytų po visą miestą. Už tuos namus bažnyčia mokesčių nemoka, bet pajamas iš namų gauna. Kodėl ji mokesčių nemoka, ka-

laisvę. Mes turime savo prezidentą, savo ministrus, savo aukštesnius ir žemesnius valdžios pareigūnus, — sako jie. Aš klausau.

Mūsų žemių ir aukštųjų mokyklų vedėjai, mokytojai ir profesoriai yra lietuviai. Mūsų pramonės įmonių vedėjai yra lietuviai. Mūsų tarybinių ir kolektyvinių ūkių vedėjai yra lietuviai. Mūsų ligoninių vedėjai yra lietuviai. Mūsų dainų ir šokių ansamblių vedėjai yra lietuviai. Mūsų teatro ir operos vedėjai yra lietuviai, — pakeltu balsu, atvirai širdimi ir grynai lietuvišku pasididžiavimu sako jie.

— Tai labai gera, teisinga ir kilnu, — sakau džiugaudamas. — Bet Amerikoje yra lietuvių, kurie sako, kad taip nėra, kad Lietuva yra pavergta ir nutautinta. — Ar jie tikri lietuviai? — klausia labai nustebe. — Jie sakosi esą tikriausi, nes vaduoja Lietuvą ir vadina „vaduotojais“, — aiškinu.

— Ką? — sušunka net keli sykiu. — Lioiuvu jau seniai išvaduoti, ir jį išvadavo Tarybų Sąjunga.

Davėme ilgą ištrauką iš daktaro Margerio pasakojimo, kodėl Lietuva nėra pavergta ar okupuota. Jis dar pasakoja, kas būtų buvę, jei Lietuva būtų palikusi Hitlerio rankose ir todėl vėl randa papildomo pagrindo džiaugtis, kad ne Hitleris, bet Stalinas, o dabar Chruščiovas Lietuvą laiko „po eparnu“ ir todėl Lietuva nesanti nei pavergta, nei okupuota. Amen.

Reikia manyti, kad dr. Margeris yra geras žmogus. Jis, rašydamas, tas pasakait apie „nepavergtą“ Lietuvą, bando meluoti, bet stengiasi ir saiką išlaikyti. Jam ne visi Lietuvos žmonės sakėsi

tiktai „90 iš šimto“. Na, o ką sako tie 10 iš šimto, kurie nesijaučia tokie laisvi ir išvaduoti? Daktaras apie tai ne cyp! Sarmata neleidžia, ar daktaras instrukcijų negavo, ką apie tuos 10% rašyti?

Daktaras rašo, nepašalindamas, bet užmarštas atakius ir skaičių klibą. Lietuva rusai atgabenos po antrojo pasaulinio karo apie 270,000 rusiškų žmonių. Pridėjus rusus, kurie anksčiau Lietuvoje gyveno, dabar Lietuvoje yra apie 350,000 rusų. Ką gi tie rusai Lietuvoje veikia? Gal lietuviams čebatus valo? O gal jie Lietuvą ir valdo, ponas daktaras?

Su Hitleriu, ponas daktaras, dantų nereikia užkalbinti, nes retas lietuvis daro pasirinkimą tarp choleros ir čumos. Jei čuma bloga liga, tai dėl to cholera nėra geresnė.

Ką daktaras Margeris sakytų, jei pas jį ateitų ligonis ir pasigirtų: „Ačiū Dievui, vėžio aš neturiu ir esu laimingas, kad mane tik širdies negalavimai kamuoją?“ O tokios rūšies pasakaites daktaras parvežė iš „90 iš 100“ lietuvių, su kuriais jis Lietuvoje kalbėjosi. Totalitarinis režimas, tiek naciškas, tiek ir bolševikiškas, yra nelaisvės, prispaudo ir išnaudojimo režimas ir reikia būti bekauliu gyvūnu, kad vieną iš jų statyti aukščiau kito ir gerėti, kad ne naciška čuma, bet bolševikiška chole-

da kiti savininkai moka?

Bažnyčių paliuosavimas nuo visokių mokesčių kelia abejonių ne tik tiktai šviesiųjų tarpe, bet ir kai kurie kunigai į tą reikalą žiūri gana nepalankiai, nes bažnyčios nesivaržo ir paliuosavimu nuo mokesčių naudojasi išsijuosios. Dabar net įeina į madą toks šmugelis: bažnyčios perka įvairius biznius ir paskui tuos pačius biznius pveda vadovauti buvusiems savininkams. Buve savininkai pasidaro savo biznių „menadžeriai už algą“, o bažnyčios už tuos biznius jokių mokesčių nemoka ir, žinoma, gali daryti puikius pelnus, o buve savininkai gauna tokias algas, kad jiems yra grynas išskaičiavimas būti tarnautojais, o ne savininkais. Tokiu būdu ir bažnyčios ir buve savininkai turi tiktai naudos, bet valstybė turi nuostolių. Turi nuostolių dėl to ir kiti biznieriai, kurie tokio šmugelio nedaro.

Bažnyčių turtai Amerikoje auga kaip ant mielių. Bažnyčios didina savo turtais iš turimų biznių pelnų ir šalia to kasmet didina savo turtais visokiais palikimais ir stambiomis aukomis iš biznierių, kurie dažnai aukoms bažnyčioms ne tiek iš dievobaimingumo, kiek mokesčių taupymo sumetimais. Kartais turtingiems vertelėms yra grynas išskaičiavimas savo pelnus kiek suvažinti ir tai padaroma dovanomis bažnyčioms. Tokios dovanos nurašomos nuo pelnų, o todėl nuo likusiojo pelno tenka kur kas mažiau mokesčių mokėti. Kad bažnyčios ir visokie vienuoliai daro puikų biznį iš visokių palikimų, tą visas svietas žino. Tokiu būdu iš stambių aukų, iš palikimų ir iš pelnų, gaunamų iš turimų biznių, bažnyčios savo turtą vis didina. Kartu su tuo pradeda mažėti mokesčiai apkraunamas turtas, o kadangi mokesčių valstybei reikia daug, tai mokesčiai darosi vis didesni.

Minėtas jau kunigas dr. E. Carson sako, kad bažnyčių turtėjimas ir jų atleidimas nuo mokesčių neišvengiamai kelia žmonėse nepasitenkinimą ir stumia žmones į antikineralizmą ir net ateizmą. Ilgainiui, kai bažnyčios sugriebs ir savo rankas milžiniškus turtus, atsiras noras tuos turtus konfiskuoti, kaip tai yra atsitikę Ispanijoje, kur bažnyčios turtai buvo paversti valstybine nuosavybe.

Minėtas jau kunigas dr. E. Carson sako, kad bažnyčių turtėjimas ir jų atleidimas nuo mokesčių neišvengiamai kelia žmonėse nepasitenkinimą ir stumia žmones į antikineralizmą ir net ateizmą. Ilgainiui, kai bažnyčios sugriebs ir savo rankas milžiniškus turtus, atsiras noras tuos turtus konfiskuoti, kaip tai yra atsitikę Ispanijoje, kur bažnyčios turtai buvo paversti valstybine nuosavybe.

Kunigo dr. E. Carson įspėjimas vargu paveiks bažnyčių vadus sumažinti savo apetitus. Dar nėra buvę atsitikimo, kad kas nors ir ypač bažnyčios savo noru atsisakytų nuo savo turtų, ar savo valia pasisiūlytų mokesčius mokėti. Daugiau suprantantieji kunigai nujaucia pavojų iš per daug didelio bažnyčių turtėjimo, bet jų balsas lieka ir liks balsas tyruose. Kai paims balsą šviesiškiai ir pradės klausimą kelti rinkimuose, tada kunigai gal pabus, bet jie pabus įstatymų verčiami, o ne savo gera valia.

Kas savaitė

Amžini klausimai

Jungtinių Tautų seimas nutarė nebesvarstyti Vengrijos klausimo, nes jis nebesą aktualus. Rusų tankai klausimą išsprendė ir JT su savo rezoliucijomis užsiėmė.

Tuo tarpu eilė kitų klausimų vis dar yra JT seimo darbų tvarkoje ir atrodo amžini klausimai. Vienas toks yra Palestinos klausimas, kitas Kašmiro klausimas, dabar žada dar prisikelti iš mirties patalo Pietų Tirolio klausimas, nori iškilti ir amžinas Alžyro klausimas ir t. t.

Dėl vieno klausimo iškilo įdomūs pašnekėsiai. Izraelis skundžiasi, kad Egiptas nepraleidžia jo laivų per Sueco kanalą ir net neleidžia kitų kraštų laivams gabenti prekes į Izraelį ar iš Izraelio. Tą klausimą JT seimas dabar aptaria.

Tuo tarpu Egipto diktatorių pasiūlė, kad JT sudarytų komisiją ir pavestų jai įvykinti VISUS JT nutarimus liečiančius Palestinos klausimą. Jei tas bus padaryta, tai Egiptas sutiks ir su JT tarimu dėl Sueco kanalo...

Kai kas pranašauja, kad vienas „amžinas klausimas“ gali ir pajudėti iš vietos, jei žydai ir arabai pradės kalbėtis tegu ir per tarpininkus.

Nikita ir žuvys

Grįždamas iš Kinijos Nikita Chruščiov buvo sustojęs Vladivostoke. Ten jis gatvėje pakalbino vieną moterį su vaikais ir ta moteris atidengė jam didelę valstybinę paslaptį. Ji sakė, kad prieš Chruščiovo atvykimą staiga krautuvėse atsirado visokių prekių, kurių anksčiau nebuvo. Moteris prašė Nikitą, kad jis dažniau lankytųsi Vladivostoke, nes tada galima bus nusipirkti ko reikia.

Nikita paklausė tą moterį, kaip yra su žuvimis Vladivostoke? Moteris paaiškino, kad silkių galima pirkti, bet žuvys kartais pasirodo, kartais ir vėl išnyksta... Tokiu būdu Nikita sužinojo, kad prekių pristatymas piliečiams pareina nuo tų patų dalykų, kaip „didelės asabos“ atsilankymas, o žuvų pristatymas Vladivostokai, kuris yra prie žuvinų jūrų, pareina galas žino nuo ko.

Išvados? Apie išvadas galėtų pasakyti ta moteris, kuri Chruščiovą painformavo apie prekių trūkumą. Pats Nikita pasakė pamokslą ir tik retkarčiais pasirodo pajūrio miesto krautuvėse...

Dera ar nedera, bet bolševikiški biurokratai taip reikalus veda. Kai načalstva pasirodo — prekių atsiranda, kai načalstva išnyksta — išnyksta ir prekės. O žuvis irgi pasimokė iš biurokratų ir tik retkarčiais pasirodo pajūrio miesto krautuvėse...

Diktatorius pašautas

Irako diktatorius generolas Abdul Karim Kassim spalio 7 d. buvo pašautas. Koks tai pasikėsintojas palaido jį kelias kulkas, bet blogai taikė, todėl tik sužeidė diktatorių į petį ir tē-

mirtis. Diktatorius buvo sužeistas, kai jo automobilis važiuavo Bagdado miesto gyvenisia gatve.

Diktatorius po sužeidimo buvo nuvežtas į ligoninę. Iš ten jis paskelbė, kad jis esąs „pasiruošęs mirti už jumis“ ir dar aiškino, kad „kokia nelaimė mane beištykė, tai yra tik mano pareigos dalis“.

Reikia pasakyti, kad diktatorių teisingai supranta, kad kulka yra jo „pareigos dalis“.

Sužeistas diktatorius penkias minutes gyrė save per radiją ir pabaigė žodžiais: „Dievas yra su mumis“. Kitą kartą, kai kulka geriau pataikys, gerasis Dievas gal bus su pasikėsintoju...

Kas atsitiko su pasikėsintoju Bagdado valdovai neskelbia.

Raganosis laimėjo...

Brazilijoje, Sao Paulo mieste miesto tarybos rinkimuose daugiausiai balsų gavo kandidatas, kuris ir nežino, kad jis buvo kandidatu ir kuris negalės eiti miesto „tėvo“ pareigų.

Keista, bet rinkimuose 88,000 balsų surinko raganosis (rhinoceros), vandens didžiulė karvė vardu Cacareco. Ji nesipirė miesto valdyti, bet Sao Paulo gyventojai ją įrašė į rinkimų balotus protestuodami prieš visokias negeroves ne tik Sao Paulo, bet ir kitur plačiojoje Brazilijoje. Tai gana keistas protestas, bet originališkas ir įdomus.

Cacareco seniau gyveno Rio de Janeiro miesto zoologiniame darže, o neseniai sostinė tą gyvūną perleido Sao Paulo miesto zoologiniam daržui. Dabar gyvūnėlis pagarsėjo ir politikojė.

Iš dvikojų kandidatų majoro Adhemaro „socialinio progreso partijos“ kandidatui gavo daugiausiai balsų, net pusę tiek, kiek gavo Cacareco. Jie ir valdys miestą, nes paprastai raganosis miestų tvarkymu neužsima.

Televizijos apgaulės

Kongreso viena komisija aiškina televizijos „quiz“ programas — dalijimą dovanų už atsakymą į įvairius klausimus. Tas programos aiškino ir „grand jury“ New Yorke.

Pasirodo, kad tokios programos daugumoje ir tai jau per eilę metų yra „pafiksimos“, atsakantieji į klausimus atsakymus gauna iš anksto ir jiems bereikia tik prieš televizijos aparatus suvaidinti „galvojančių ir prakaituojančių“ būtybių rolę. Gerbiama publika buvo vedžiojama už nosies neįsąžiningų vertelų.

Bet nuostolių niekam nepadarė, o todėl vargu kas atsisės į kalėjimą už žmonių akių muilimą... Jau seniai ginčijamasi, ar radijas ir televizija turėtų būti valstybės rankose, ar privačių vertelų rankose. Skandalas su mįslių programomis parodo dar kartą, kad privatus biznieriai mieliau noru sukčiauja ir maitina publika kriminalinėmis istorijomis, nes tas duoda daugiau pelno. O pelnas yra tų vertelų vedamoji žvaigždė, kitos jie ir neturi.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRABO

Reikia vieningo darbo

Rugsėjo 29/30 dienomis New Yorke prasidėjo Pavergtųjų Europos Valstybių Seimo (PEV) pilnatis šeštoji sesija.

Seimo tikslas "Dirbti pavergtoms Centro ir Rytų Europos valstybėms iš komunistinės diktatūros iš sovietinio viešpatavimo išlaisvinti" pastarojo meto tarptautiniuose santykiuose nėra populiarus. Ir, kaip diskutuota dėl PEV Seimo artimiausios veiklos vienas atstovas pastebėjo, nuo 1958. I. 13. prezidento Eisenhowerio laiško tuometiniam Sovietų Sąjungos premjerui Bulganinui Vakarų laisvųjų valstybių santykiuose su Sov. Sąjunga Centro ir Rytų Europoje valstybių byla įsiskaidė nebuvo prisiminta. Jungtinės Tautos vietoj Vengrijos bylos savo darbotvarkę pasirinko Chruščiovo propaganda. Labai taikliai Lietuvos delegacijos pirmininkas V. Sidzikauskas, savo kalboje prisiminęs ženeviškės Tautų Sąjungos nusistatymą ir sprendimą Sovietų Sąjungos atžvilgiu ryšium su jos agresija prieš Suomiją 1939 ir sugretinęs su New Yorko Jungtinių Tautų politika Sov. Sąjungos atžvilgiu, pabrėžė: "Koks didingas tikro valstybės masto vyrų politinės išminties ir drąsos pavizdys paralyžuotajai pasaulinei organizacijai anoj pusėj gatvės!" (skersai gatvės nuo PEV Seimo posėdžių salės yra Jungtinių Tautų būstinė. Tai vis reiškiniai, nedrąsina PEV Seimo tikslų siekima. Tačiau realus esamos tarptautinės padėties suvokimas PEV Seimo neapkrėtė nei stoka noro laimėti, nei juoda desperacija. Atvirksčiai, tatau tik dar labiau išsklė visų sovietų pavergtųjų valstybių vieningo darbo reikala.

Visai PEV Seimo 6-jai sesijai priimta 39 klausimų darbotvarkė. Tarp numatytųjų klausimų pažymėtini: Rytų-Vakarų kultūriniai mainai, Sovietų agresija ir Europos saugumas, tautų apsisprendimo teisė ir sovietų pavergtųjų valstybių, Europos apsiungimas, švietimas pavergtuose kraštuose, Sovietų kariuomenės teisinė padėtis Centro ir Rytų Europoje.

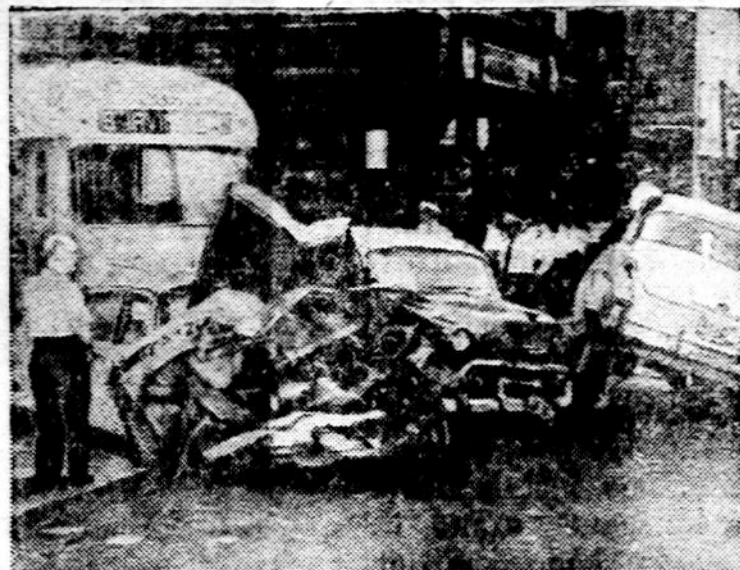
Pirmuose keturiuose sesijos posėdžiuose buvo priimti 5-sios sesijos darbo pranešimai, priimta ir įteikta JT

rezoliucija dėl neteisėtų Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos ir Vengrijos delegacijų JT ir dėl Sov. Sąjungos užurpavimo Estijos, Latvijos ir Lietuvos suverenumo. Atžymėtina 20 metų sovietinės agresijos Baltijos valstybėse ir 15 metų Varšuvos sukilimo. Priimtos rezoliucijos Vengrijos klausimu ir esamos tarptautinės padėties klausimu. Pastaruoju klausimu savo išvadose PEV Seimas konstatuoja, kad tarptautinės įtampos šaknys glūdi pasaulio padalinimo į laisvą ir pavergtą, kad Sov. Sąjunga visomis priemonėmis siekia tarptautinio pripažinimo dabartiniam status quo Centro ir Rytų Europoje ir V. Vokietijos bei NATO likvidavimo.

Sovietinės agresijos prieš Lietuvą klausimu kalbėjo ir rezoliuciją pateikė Dr. A. Trimakas. Rezoliucijoje PEV Seimas ne tik pasmerkia Sov. Sąjungos agresiją, apgaule ir dviveidiskumą Baltijos valstybių atžvilgiu, bet ir pareiškia kitų seimo narių solidarumą bendroje laisvės kovoje.

Lietuvos delegacijos pirmininkas savo tarptautinės padėties apžvalgoje išsamiau analizavo Kremliaus politiką apskritai ir konkrečiai palietė Sov. Sąjungos - Lietuvos santykius. V. Sidzikauskas atkrito Chruščioviui dėl šio pastangų Lietuvos - Sov. Sąjungos santykius lyginti JAV - Tekaso ar Arizonos santykiams. 700 metų Lietuvos valstybės istorijos Chruščiovas savo lėkštu melu iš gyvenimo negali ištrinti. Sovietai savo agresiją Lietuvoje pradžioje aiškino, kad Lietuva pati norėjusi Sov. Sąjungos praryjama, vėliau - kad Sov. Sąjungos saugumas to privalejęs, pagaliau tai istorinis būtinumas sovietinei sistemai ryti nepriklausomus kraštus ir kad ateityje busias visas laisvas pasaulis prarytas. 1940. 7. 2. Maskvoje tuometinis Sov. S-gos premjeras Molotovas okup. Lietuvos užsienio reikalų ministeriui prof. Kreve-Mickevičiui tarp kitko pasakė: "Lietuva negali būti išimtis. Lietuvos ateitis priklausys nuo visos Europos likimo". Tikrai, yra faktas, kad Lietuvos tragedija nėra tik atskiras reiškinys, bet glaudžiai susijęs su viso laisvojo pasaulio likimu.

NELAIMĖ ČIA IR TEN

Virsuje Baltimoroje tramvajui nuo bėgių nusokus, o apačioje Sheffield Village, Ohio, vairuotojui savo auto. mobilio nebesulaikius ir įvažius į kirpyklą.

PEV Seimo pirmininku išrinktas P. Zenkl (Čekoslovakija), vicepirmininku V. Sidzikauskas (Lietuva), gen. sekretorium B. Coste (Rumunija), gen. sekretoriaus pavaduotoju N. Cotta (Albanija).

HARTFORD, CONN.

Balfo vakaras

Pasibaigė vasara, o su ja ir gegužinės, gamtos prieigobos, rudeniui atėjus gauname spiestis salėse. Pirmą tokį subūvimą su užkandžiais ir šokiais rengia Balfas spalio 17 d. lietuvių mokyklos salėje. Pradžią 7 val. vak.

Meninę programą atliks htmoristas Vitalis Zukauskas.

Būtų labai gražu, jei visi lietuviai tuo idomiu vakaru susidomėtų ir jame kuo gausiau dalyvauktų. Tuo jie ne tik paremtų Balfą gražų darbą, bet ir patys linksmiai praleistų vakarą.

A. Skabeika

BROCKTON, MASS.

Sandaros suvažiavimas

Spalio 25d. 12 val. Sandaros 24 kuopos salė (30 Intervale St.) šaukiamas Sandaros pirmosios apskrities metinis suvažiavimas. Būtų malonu, jei visos kuopos jame dalyvautų ir jų atstovai atvažių su apgalvotais sumanymais mūsų organizacijos veiklos reikalais.

Sekretorius P. Miliauskas

COLLINSVILLE, ILL.

Lietuviai valdo miestą

Šio penkiolikos tūkstančių miesto vyriausiu šeimininku - majoru yra lietuvių kilmės Albert R. Debartis. Jis yra trečios kartos lietuvis, bet dar gana gražiai lietuviškai kalba. Jis niekad nevengia prisipažinti esąs lietuvis ir tuojau užkalbina lietuviškai kiekvieną, įėjusį į jo namus, kad sutiktas žmogus yra lietuvis.

LOS ANGELES, CALIF.

Janutos tvirtai įsikūrė

Čia neseniai iš Čikagos atsikėlė teisininkas (dabar braižytojas, Kazys Januta ir jo žmona Petronėlė, žinoma rašytoja, neseniai išleidusi savo knygą - "Tafilė nuo Kražantės, ir tvirtai įsikūrė, nes jau įsigijo gražius namus.

Dabar jų adresas toks: 2818 Avenel St. Los Angeles, 39, Cal.

CHICAGO, ILL.

Lietuvių Tarybos konferencija

Spalio 18 d. 130 val. popiet Dariaus-Girėno posto salė (4416 So. Western Ave.) šaukiama Chicago Lietuvių Tarybos konferencija. Joje dalyvauti prašomi visų Chicago lietuvių draugų atstovai.

KNYGOS JAUNIMUI!

Jei jaunas nepamėgęs knygų, jis jos neskaitys ir suaugęs. Todėl tėvai turi rūpintis vaikams ko daugiau lietuviškų knygų. Pirkdami vaikams dovanas, vienuomet atsiminkite knygą ir ją dovanokite. Keleivio administracijoje galite gauti ir jaunuimui tinkamas knygas:

JAUNI DAIGELIAI, J. Narūnės gražūs eilėraščiai mažiesiems ir mokyklinio amžiaus vaikams, gausiai papuosta paveikslais, 56 psl., kaina \$1.20.
GINTARELĖ, J. Narūnės graži pasaka apie žvejų dukrele, iliustruota, gera dovana vaikams, 24 psl., didelio formato, kaina \$0.95.
PASAKĖČIOS, A. Giedrius, knygoje yra 37 gražios pasakėlės, 175 psl., kaina \$2.00.
NARTYS KARALISKUOSE, L. Dovydeno apysaka, 168 psl., kaina \$2.50.
MELYNĖ KARVELIAI, Aloyzo Barono apysakaitės vaikams, 69 psl., kaina \$1.50.
DVYNUKĖS, N. Butkienės apysakaitės vaikams, 34 psl., kaina \$1.00.
LEKUCIO ATSIMINIMAI, A. Giedriaus pasakojimai mažiesiems ir nemaziesiems, 136 psl., kaina \$2.50.
JURININKO SINDEADO NUTYKIAI, idomūs pasakojimai jaunuimui, 108 psl., kaina \$2.00.

KONSULATO IESKOMI

Jaloveckas, Jonas, iš Kumečių km., Metelių par., Alytaus apskr., gyveno Paterson, N. J. Janavičienė - Kurilavičiūtė, Ona, ir šeima, gyveno Indianoje. Janušauskas Albertas, Alfonsas, Jonas, ir Juozas, Adomo sūnus, gyveno Melrose Park, Illinois.

Jasmontas, Izidorius ir Jonas, ir Jasmontaitė, Bronė. Jurkėnas, Kazys, gyveno Kanadoje, St. Walburg, Sask. Kasakaitis, Jonas, žmona Seimelevičiūtė - Kasakaitienė, Rozė, Elzbieta iš Gudziūnų vl., Počinėnų par., Kėdainių apskr., gyveno Montevideo, Urugvajuje.

Lengvinas, Pranciškus, Fabijono sūnus, žmona, da sūnus ir duklė. Miknys, Jonas ir Juozas, ir Miknaitė, Albertina ir Liucija. Pagačius, Petras, iš Eigirdžių km., Jono ir Barboros sūnus. Remanauškas (Remanowski), Alfredas, kilęs gal iš Kėdainių apskr.

Skinkienė, Agota, Vinco duklė, gyveno 1814 W. 46 St., Chicago, Ill. Slezas, Juozas, Mykolo sūnus, žmona Vincė, duklė Valerija, gyveno 3222 W. 62 St., Chicago, Ill.

Vitkevičius, Antanas, Antano sūnus, gyveno Winchester, Mass.

Ambrozias, kilęs iš Pakalniškių km., Krazių val. Baublys, Kazys, Kazio sūnus, gimęs Sudečių km., Šilalės val. Brokmauskienė, Pranciška, iš Švenčionių.

Burba, Pranas. Ceponis, Vincas. Davidėnas (Davis), Tadas. Ludo sūnus, kilęs iš Pakapių km., Pandėlio val., Kauno ap.

Gaidimauskas, Kazimieras, Julijono sūnus, gyvenęs Bridgeport, Conn.

Gudelis, Antanas. Jonikas, Jonas, Juozo sūnus. Kuzmickaitė - Kazlauskienė, Ona, Kuzmickaitė - Reikienė, Elzbieta ir Kuzmickaitė - Monkevičienė, Jurgio dukterys.

Leonavičius, Jurgis, žmona Stanislaiva, vaikai Alfonsas ir Leonora, gyveno Jersey Cloy (N. J.).

Mileris, Siasys. Miliauskaitė - Maskelienė, Ganapa ir jos sesuo Miliauskaitė - Mileška Valerija, gim. Gudakiemio km., Merkinės val., Vilniaus rėdybos.

Pakutkaitė - Čorniauskienė, Agota, buv. Pasikevičienė, ir jos vyras Jurgis Čorniauskas. Pavalkis, Kazimieras, gyvenęs Brooklyn, N. Y.

Puryš, Aleksandras ir Vladislavas, Juozapo sūnus, gimę Umergės ap., gyvenę Radviliškyje.

Racevičiūtė - Root, Tony, Boleslovo duklė, iš Raseinių, gyvonai Oneonta, N. Y.

Simavičius, Eugenijus, Jonas ir Vladas, Vlados sūnus, gyvenę Čikagoje.

Uredeckis, Juozas, Mykolas ir Zigmantas, Igno sūnus, kilę iš Raseinių ap.

Venclovas, Stanislovas, Manto sūnus. Aldonis, Algirdas, Motiejiaus sūnus, iš Alytaus.

Balseraitis - Kasiulaitis, Simas, ir Bittner, Anna, gyveno Linden St., Brooklyn, N. Y.

Bittner, Anna, ir Kasiulaitis - Balseraitis, Simas, gyveno Linden St., Brooklyn, N. Y.

Cerniauskas, Juozas, Bolelaus sūnus, kilęs iš Varnėnų km., Leipalingio val.

Einoras, Jonas, ir Pranas, Jono sūnus, ir jų motinos sesuo Zilinskienė, Marija.

Gadzinskas, Julius, gim. Šilalėje, karui baigiantis buvo Drezdone, Vokietijoje.

Galmintas, Povilas, Juozo sūnus, g. 1922 m. Upynos par., Skaudvilės val., Tauragės apskr.

Gureckis (Grechy), Pranciškus ir Stanislovas, Dominiko sūnus ir Pranciškaus vaikai Jona ir Laina.

Jackus, Bronius ir Valerijonas, ir sesuo Paulina, vaikai Dominiko.

Lapinskaitė, Aldona, Juozo duklė, gim. Kidulių vl. Šakių apskr.

Liekis, Pranciškus, Viktoras, Zenonas, ir dar du broliai, iš Miličičių km., Kaltinėnų vl., Tauragės apskr.

Packūnas, Jonas - Juozas, gyvenęs Kaune, ir Schwandorff, Vokietijoje.

Iškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiiepti: Consulate General of Lithuania 11 West 82nd Street New York 24, N. Y.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

VLIKo Tarybos susirinkimas

Vyriausiojo Lietuvių Išlaisvinimo Komiteto (VLIKo) metinis susirinkimas bus spalio 17-18 dienomis.

Darbotvarkėje numatyti šie klausimai: Pranešimai: Prezidiumo, Vykdamos Tarybos, nuolatinių komisijų (Vakarų sienų, Rytų sienų ir santykių su lenkais, Pavergtųjų Europos Tautų Seimo delegacijos), tarptautinių įvykių raida, santykiai su kraštu, finansiniai reikalai; Tautos Fondo valdybos, VLIKo finansų komisijos ir revizijos komisijos pranešimai, VLIKo ir jo įstaigų apyskaitos ir jų tvirtinimas, VLIKo ir jo įstaigų samata 1959 m. antram pusmečiui ir 1960 pirmam pusmečiui, Vykdamosios Tarybos sudarymas, rezoliucijų priėmimas.

Lėnyko vienas kultūrinis židinys

1950 m. aktorius Vitalis Zukauskas organizavo Brooklyno lietuvių vaidintojų trupę, kuri iki šiol pastatė 8 spektaklius, su jais pasirodyma ne tik Brooklyne, bet ir kituose artimesniuose miestuose. Trupės vaidinimai žiūrovų buvo mėgiami.

Trupė per tą laiką buvo įsigijusi nemažai dekoracijų ir kitokių scenai reikalingo turto, kurį laikė Apreiškimo parapijos mokyklos paliepė, bet priešgaisrinei apsaugai liepus pastogę išvalyti ir nesuradus kitos palatpos tam turtui laikyti, jis buvo išmestas ir sunakintas.

Gaila, kad nė dešimtmečio nesuspėjęs paminėti kultūros židinys priverstas savo darbą nutraukti.

PATERSON, N. J.

Nauji lietuviai verslininkai

Rugsėjo 26 d. čia buvo atidaryta nauja namų pardavimo ir visų rūšių draudimo įstaiga The Schell Agency, 409 East 18th St., Paterson, N. J. Atidaryme dalyvavo ir kaspina perkirpo pats vietos dienraščio "The Morning Call" prezidentas Henry A. Williams III. Gauta daug sveikinimų ir gėlių. Gausiai besilankančius svečius visą dieną vaišino pats Henrikas Šeljus - Henry Schell, jo žmona ir bendradarbiai.

Naujos įstaigos savininkas H. Schell yra čia gimęs lietuvis, kalba gerai lietuviškai, priklauso Lietuvių Klubui, Amerikos Lietuvių Bendruomenėi, paremia gausiai ALTą ir kitas lietuviškas organizacijas. Jis dirbo ir dirba įvairiose draugijų valdybose ir komitetuose. Kai rugsėjo 19 d. čia buvo demonstracijos prieš Chruščevą, tai ir H. Schell buvo ne tik jų dalyvis, bet ir organizatorius.

Antrasis verslininkas tai Jurgis Rekešius. Jis galutinai perkėlė savo brangenybių ir laikrodžių pardavimo ir taisymo įmonę iš Masphet, L. I., kur jis ją turėjo apie 10 metų, į Patersoną: 388 Union Ave. Šioje srityje Lietuvoj, Vokietijoje ir Amerikoje J. Rekešius jau dirba daugiau kaip 20 me-

tų, yra sąžiningas ir geras specialistas, jau pat pradžioj čia Patersone labai gerai užsirekomendavęs savo darbu.

Pater - Son - letis

DETROIT, MICH.

Bendruomenės meniu

Pirmasis JAV Lietuvių Bendruomenės suvažiavimas Detroito nutarė spalio mėn. laikyti Bendruomenės mėnesiu. Kadangi šiame mėnesiui pasirodė buvo labai trumpas laikas, todėl JAV LB Detroito apylinkės valdybos nariai kalbės per visas vietines radijo valandėles, visi, kurių adresai žinomi, gaus asmeniškus laiškus, raginančius jungtis į organizuotą Lietuvių Bendruomenę, imokant savo solidarumo įnašą, kuris yra 2 dol. už kiekvieną dirbantį ir 1 dol. už kiekvieną nedirbantį virš 18 metų. Jį siųsti galima JAV LB Detroito apylinkės narių telkimo vedėjui šio adresu: Česys Šadeika, 76 Minnesota Ave., Detroit 3, Mich.

Naujų metų sutikimas

Šiais metais JAV LB Detroito apylinkės valdyba Italų salėje, 5101 Oakman Blvd., Dearborn, Mich., ruošia visiems lietuviams bendrą Naujų Metų sutikimą. Vietas ir stalus nuo rugsėjo mėn. 18 d. galima rezervuoti, pasirenkant tikslią vietą iš plano, "Neringos" knygyne, "Gaivos" krautuvelyje, pas išd. K. Veikutį, telef. WA 4-6469 ir pas visus valdybos narius. Įėjimas vienam asmeniui, 7.00 dol., studentams - 4.00 dol.

Dainavos koncertas Fordo auditorijoje

1960 m. sausio mėn. 30 d. JAV LB Detroito apylinkės valdyba ruošia "Dainavos" koncertą, kuris su 90 asmenų kolektyvu parodys mums lietuviškas "Vestuves". Jose matysime gražius lietuviškus papročius, dainas ir tautinius šokius. "Vestuvių" premjera prieš Kalėdas bus Čikagoje.

Koncertas pirmą kartą lietuvių ruošiamas moderniškausioje Detroito salėje - Ford Auditorium, pačiame miesto centre. Po koncerto ten pat bus ir šokiai.

Paskaitos

Šį rudenį LB Detroito apylinkė ruošia Bendruomenės ir kitais klausimais paskaitas, kuriose kviečiami dalyvauti visi lietuviai.

BRIDGEPORT, CONN.

Turėjome malonius svečius

Turėjome netikėtai malonius svečius: mus aplankė Ona ir Juozas Malinauskai iš Camden, N. J. Labai ačiū mieliesiems Malinauskams, kad mūsų nepamiršo.

Ona ir Kazys

AMERIKOS IDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti

Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose; "Proletariato diktatūra"; Ispūdziai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vyną daro; Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpekliis; Ispūdziai iš Meksikos; Bulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Elėras, kuriame žmogus neskesta; Neįstatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuoetabūs požemių urvai; Upė po žeme; Žuvis be akių... Ir daug, daug kitų idomybių! Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išejo. Užsisakiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Iš Pavergtos Lietuvos

Lėkė sakalu, nutūpė žvirbliu

Nepriklausomos Lietuvos laikais žymus architektas Vytautas Zemkalnis buvo pasitraukęs į Australiją, bet šių metų gegužės mėnesį jis sugrįžo į Lietuvą ir buvo tikras, kad gaus tas pačias pareigas, kurias turėjo prieš apsisėdęs Lietuvoje, būtent Vilniaus miesto vyriausybės architektūros fakultete.

Deja, apsiriko, ir gavo pasitenkinti Kauno miesto projektavimo įstaigoje architektu darbu.

Dailės akademijoje, sakoma, niekas jo "nepažįstas". Vadinasi, dar turės save parodyti esąs vertas ten pakliūti. Jo sugebėjimai, kaip architektas, nėra abejonės, visiems ten gerai žinomi, bet nežinomi jo politiniai sugebėjimai. O ten nepolitinių pareigų nėra. Ir Zemkalniui dar teks savo tinkamumą įrodyti kasdieniniame darbe, kolektyvo susirinkimuose, spaudoje, po būviuose ir tt. Jei tą sugebės, gal ir atsakingesnes pareigas gaus savo profesijos srityje.

Kaip atrodo Palanga

Ten šią vasarą porą savaitių atostogavęs rašo:

"Nuvykti į Palangą nėra lengva. Kai aš nuvykau pirkti bileto, tai autobusais bileta buvo išparduoti 6 dienoms pirmyn, o traukiniu — keturioms.

Palanga padarė neblogą įspūdį. Centrinės gatvės išmeksfaluotos arba ruošiamasi meksfaluoti. Gana daug naujų vilų bei šiaip namų. Visos vilos ir namai gražiai atrodo: švarios, sutvarkytos, naujai nudažytos. Gėlynai puošia visur, kur tik reikia, sugrupuoti gražiai, skoningai. Gatvių pavadinimai išliko seni, — lietuviški, užrašai lietuviški. Tiltas naujai pertvarkytas, nudažytas. Vakarašis ant tilto tokie pat kaip seniau pasivaikščiotojai saulėlydžiui palvėdėti. Takai į kopas iškloti patogiais lentiniais takais.

"Papildymų ir šale jo dainos klosk pavilijonų kasimamantiems apsirūpinti viskuo, kas reikalinga.

"Vasarotojų patogumui nuolat veikia keli mažesni ir vienas didesnis garlaivis, kurie nustatytais valandomis pavažinėja vasarotojus po jūrą. Garlaivių galima nuvykti į Klaipėdą. Vandens sporto viščiškai nėra, nemačiau nė vieno burinio ar motorinio laivelio. Matyti, saugumo sumetimais. Būdi gelbėjimo valtis, bet man ten esant du nuskendo, nors visą laiką jūra buvo rami.

"Palanga dabar visąsąjunginės reikšmės kurortas, todėl čia vasaroti siunčiami piliečiai iš visos Tarybų Sąjungos.

"Publika? Įvairi. Galima pamatyti su įvairiomis nosimis, įvairaus didumo pilvais, nemažai prabangiškai pasipuošusių. Kalba — rusiška ir lietuviška. Nežinau, gal mano skonis pasikeitė, bet gražių žmonių pasigedau — jų mažai.

"Aprūpinimas gana geras.

"Kurorto gatvėmis uždrausta automobiliams važiuoti, todėl nei triukšmo,

nei dulkių niekas nekelia.

Birutės kalnas sutvarkytas, jo papėdėje tebestovi akmuo su įrašu: "Tau, Birute". Jo aikštelė supa gerojai pažėjęsios eglaitės.

"Liurdo grotai tebėra, bet statula perkelta į bažnyčią.

"Grafo Tiškevičiaus rūmai sutvarkyti ir perduoti menininkams. Ten išsisi iš visos Sąjungos menininkai per šiuos metus.

"Riesais Tiškevičiaus rūmus stovėjusios Kristaus statulos nėra. Jos vietoje gražus gėlynas.

"Yra nemaža ištisus metus veikiančių sanatorių su specialiais įrengimais.

"Vasarotojų daug, o sekmadieniais dar čia suvažiuoja daugybė ekskursijų. Praėjusį sekmadienį buvo apie 160 sunkvežimių ir autobusų, todėl pajūris buvo nugultas kaip silkių. Tą dieną ir su valgiu buvo sunku.

Sukčių netruksta

Vilniaus liaudies teisme 9 dienas tęsėsi "Beržo" baldų kombinato buvusių vadovų byla. Direktoriaus Taranskis, vyr. inž. Kaspaškas, cecho viršininkas Vitkovskis, tarnautojai Stankevičius, Spajus ir Bondaris už kyšius ir kitus veiksmus nubausti įvairiomis bausmėmis iki 7 metų kalėti.

Direktorius sau baldų iš fabriko paėmęs už 7,000 rublių, bet sumokėjęs tik 300 rublių. Jis ir kiti pareigūnai kyšius imdavę ir iš darbininkų ir iš pirkėjų.

Išleidžia partijos istoriją

Netrukus išeis pataisyta "Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos istorija" lietuvių kalba. Tai bus 668 pusl. knyga, kurios spausdinama 30,000 egzempliorių.

Partijos narių Lietuvoje skaičiuojama apie 50,000, bet partijos istorija teledžiama daug mažiau, nes, matyti, žino, kad ir nevisi ir partijos nariai ją skaitys.

Parduos prekes skolon

(E) Kaip rašo Vilniaus "Tiesa" (Nr. 215), neužėjęs Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje, komunistų partijos parduotuvės, kurios darbininkams ir tarnautojams parduos, kaip kuras prekes skolon. Įmokėti reikės 25%, o likusi suma galės būti išmokama per 6-12 mėnesių. Prekių sąrašas yra radijo aparatai, foto aparatai, dviračiai, motociklai, vilnoniai bei šilkiniai rūbai, laikrodžiai, medžiokliniai šautuvai ir kt.

Kituose kraštuose toks pardavinėjimo būdas jau seniai įvestas, buvo jis ir nepriklausomoje Lietuvoje, ir niekur tam nereikalinga steigti atskirų parduotuvių.

Nekaltus dvigubai baudžia

Kaip žinoma, į Sibirą ir kitur buvo tremiamos ištisos šeimos. Dabar kas išliko gyvas ir gavo leidimą grįžti į savo gimtąjį kraštą. Su tėvais grįžta ir vaikai. Nė lengva tėvams sugrįžus gauti pastogę ir darbą, sunku ir mokslo amžiaus vaikams į mokyklas patekti.

Kai jie pradėjo klabenti universitetų ar kitų aukštųjų mokyklų duris, gavo atsakymą: "Pirma padirbėkite kolū-

Mūsų spaudos nueitu keliu

J. VLKS

Prieš 50 metų Tilžeje pradėjo eiti laikraštis "Birutė". Ji buvo skirta Vokietijos valdomos Lietuvos dalies jaunimui. Laikraščio leidėju ir redaktorium buvo žymus Mažosios Lietuvos veikėjas, tilžiškis Jonas Vanagaitis (1869. IX. 23 - 1946. IX. 9.). Kadangi nepavyko visos Mažosios Lietuvos jungti į Lietuvos valstybę, o tik Klaipėdos kraštas įjungė į bendrą Lietuvos valstybės gyvenimą, tai likusiems Tilžeje kaip kuriems lietuvių veikėjams dėl politinių sąlygų jų gyvenimas Tilžeje pasunkėjo, tai ir Jonas Vanagaitis, kartu su kai kuriais kitais persikėlė į Klaipėdą ir čia tęsė toliau savo lietuviybės veikimą. "Birutės" pasirodymo metais Tilžėje Mažoje Lietuvoje ejo dar šie laikraščiai: Apžvalga, Jaunimas, Konservatorių draugystės laiškas, Lietuviška Ceitunga, Naujoji Lietuviška Ceitunga, Pakajaus balsas, Nusi-davimai, Tilžės Keleivis ir liaudininkų leidžiamas žurnalas Varpas.

Bet Jonas Vanagaitis nesitenkino vien tik "Birutės" laikraščio leidimu, jo redagavimu, jis yra išleidęs 1910 m. Tilžėje dabar retai kur užtiknamą knygėlę "Barbarizmas" apsirėikius užgynime rusų lietuviams spaudos per grafą Murawjow'ą (1863 - 1904).

Kad toji knygutė retynbė, sako ir tai, kad skirtingai spaudos atgavimo metais jos vardas ateivijos lietuvių laikraščiuose nebuvo niekieno suminėtas. O tą 16 puslapių knygėlę verta prisiminti kartu su laikraščio "Birutės" 50 metų sukaktuvėmis ir Jono Vanagaičio 90 m. sukaktuvėmis nuo jo gimimo dienos. Mūsų lietuvių gyvenimo minėti kultūriniai įvykiai.

Knygėlę "Barbarizmas" parašė Perkūnėlis. Aišku, tai slapyvardis. Čia rašas tikros jo pavardės nežino. Toje knygėlėje suminėta tiksliai, suglaustai, kas pakatino rusus uždrausti jų valdomos Lietuvos žemėse lietuvių spaudą. Nusakyta kovos priemonės dėl savo spaudos, tiksliau dėl lotyniškoms raidėms lietuvių kalba spaudos uždraudimo. Prisiminta "Aušros" ir kitų laikraščių atsiradimas Tilžeje, skirtų Rusijos okupuotos Lietuvos gyventojams. Nepamirštas knygnešių darbas. Ir iš ten mes sužinojome, kad spaudos uždraudimo metais veik kasmet rusų

kiuose porą metų, save parodykite, o tada — pažiūrėsimė".

Vorkutoj mirė J. Markelis

Gauta žinia, kad žiaurių Vorkutos vergų darbų stygloje mirė socialdemokratų veikėjas Jonas Markelis. Kitame numery apie jį bus plačiau parašyta.

K. Korsakui 50 metų

Kostui Korsakui spalio 5 d. sukako 50 metų. Ta proga jam suteiktas nusipelnusio mokslo veikėjo garbės vardas.

K. Korsakas yra poetas, literatūros kritikas, profesorius, mokslo akademijos narys.

žandarmerija Lietuvoje atimdavo slapta platinamos Lietuvos spaudos iki 50 tūkstačių egzempliorių. Tos žinios paimtos iš patikimų šaltinių, dėl kurių tikrumo netenka abejoti. Tiksliau ir pamečiui sumtos lietuvių spaudos egzempliorių skaičiaus taip atrodė:

1891 - 1892 m. buvo sumta 37,718 egzempliorių; 1894 - 1896 m. — 40,135; 1897 - 1899 m. — 39,024; 1900 - 1902 m. — 56,182.

Tie skaičiai įtikinčiai sako, kad Lietuvoje spaudos draudimo metais buvo kas savą spaudą skaitė ir buvo kas ją leido, kas dėl jos pasišventė. Jei palyginti tokie dideli tos slapta platinamos Lietuvoje spaudos egzempliorių skaičiai buvo sumti, tai neabejotina, kad dar didesni skaičiai patekdavo skaitytojams. Kitaip jos, ypač kalendorių, niekas nebūtų leides.

Carinės Rusijos valdžia patyrusi tokį Lietuvos gyventojų užsispyrimą dėl savo spaudos, pradėjo abejoti, ar gerai padarė uždraudusi lietuvių spaudą.

Toje knygutėje "Barbarizmas" įdėtas Lietuvoje buvusio generalgubernatoriaus kunigaikščio Siatopolk - Mirski toks samprotavimas, kuris 1903 m. buvo įteiktas Rusijos valdžiai:

1. Rusų raidės pykina lietuvių prieš rusų vyriausybę ir per tai palengvina susibrendimą lietuvių su lenkais.

2. Dėlto yra svarbu rusams laikyti savo globoje lietuvių tautišką kilimą, kursai sprūsta sprūsta iš vyriausybės rankų.

3. Bijotis, atgyjant lietuviams, kokio nors pavojaus rusų viešpatystės reikalams visai nėra ko. Lietuviai neturi istoriškai praeities. Tai gi dėlto ateitis šios nedidelės tautos yra nutarta: sutirpti Rusijos gyventojų minios.

4. Uždraudimas lotyniškai - lietuviškų raidžių ir įsigalėjimas užrubežinė lietuvių literatūros neapsakomai kenkia viešpatystės reikalams, bet lietuviui tebėra visa širdimi atsidavę Rusijai.

5. Mums reikia leisti lietuviams jų lotyniškai lietuviškas raides dėlto, jog ne kokia galybė negali suturėti vis kasmet didesni lietuviškų knygų platinimo.

6. Persekioti lietuvišką kalbą už mokyklos sienų, nėra reikalo: lietuviai vis rusais ir patys be prievartos.

Idomus tas rusų valdininko samprotavimas. Rusų valdžia buvo pasmerkusi lietuvių tautą pranykimui. Dėl jos likimo grūmėsi su lenkais, kurie taip pat ruošė lietuviams pakasynas.

Panašiai ir dabar sovietų Rusijos okupantų Lietuvoje galvojama ir tydomis ruošiamos lietuvių tautai pakasynos. A. Sniečkus ir Justas Paleckis tiems rusifikatoriams tūravodami sako, kad rusų - lietuvių "draugystės" niekas neišskirs. O kaip kas iš maskvinių komunistų istorikų įrodinėja, kad faktiniai nėra buvusios Lietuvos valstybės, o ejo tik varžybinių kovos kam būsimos Rusijos imperijos centru tapti — ar Maskvai ar Vil-

ŽIURI, KAD NEBĖRA JO NAMO

Sunelis liūdnai žiūri, kad viesulas nugriovė jo šeiminninko namą. Pats šeiminninkas buvo sužeistas, o šuniukas dėl viesulo nenukentėjo. Tik kažin kur reikės dabar gyventi? Bet tuo jau pasirūpins jo šeiminninkas.

Teisia žmogžudžius

(Elta) Prokuratūra Bielefelde (Vakarų Vokietijoje) po ilgos kvotos išskėlė bylą buv. kriminalinės policijos valdininkams Ewald Sudau (Minden) ir Herbert Schmidtke (Bielefeld), kurie abu karo metu ejo pareigas Tilžės gestapo įstaigoje. Jie kaltinami dalyvavę masiniuose gyventojų žudymuose. Lietuvos pasienio vietovėse. Sudau kaltinamas dalyvavęs 130-150 žmonių nužudyme Augustave 1941 metų birželio ir liepos mėnesiais. Schmidtke dalyvavęs 536 asmenų nužudyme Palangoje, Kretingoje, Gar-gždauose ir Vilkaviškyje 1941 ir 1942 metais.

Jie abu dalyvavo masinių žudymų akcijoje, kurią vykdė turėjusi savo būstinę Tilžeje "Einsatzkommando" (tikrumoje: egzekucijos komanda). Tos komandos bausis vaidmuo Lietuvos miestuose ir miesteliuose, kurioje įvairiomis bausmėmis buvo nuteisti kaltinamieji Fischer - Schweder, Boehme, H e r s m a n n, Schmidt - Hammer, Harms, Carsten, Kreuz, Behrendt,

niti? Vienas ir kitas tų miestų buvę pasišovę apjungti į vieną valstybę visas rusų gimines. Deja, carinės Rusijos troškimai praryti lietuvių tautą neisdege, užspringo. Užspringo ir komunistinė Rusijos imperija. Nėra tokios galybės, kuri suturėtų lietuvių tautos kilimą. Ir carinės Rusijos metais būta lietuvių parsidavėlių, išgamų. Ir dabar tokių šunlietuvių priklauso mūsų tautos likimas.

Buvo Vanagaičiai, Perkūnėliai ir kiti, kurie tyluvaldžia buvo pasmerkusi lietuvių tautą pranykimui. Dėl jos likimo grūmėsi su lenkais, kurie taip pat ruošė lietuviams pakasynas.

Panašiai ir dabar sovietų Rusijos okupantų Lietuvoje galvojama ir tydomis ruošiamos lietuvių tautai pakasynos. A. Sniečkus ir Justas Paleckis tiems rusifikatoriams tūravodami sako, kad rusų - lietuvių "draugystės" niekas neišskirs. O kaip kas iš maskvinių komunistų istorikų įrodinėja, kad faktiniai nėra buvusios Lietuvos valstybės, o ejo tik varžybinių kovos kam būsimos Rusijos imperijos centru tapti — ar Maskvai ar Vil-

Sakutis ir lietuvis Pr. Lukšys - Jakys. Tie 10 teisiamųjų buvo rasti kaltais dalyvavę (visus bendrai suėmus) apie 5,000 Lietuvos piliečių nužudyme (Jakys buvo nuteistas 7 metais s. d. k., atimant pilietines teises 5 metams).

Nagrėdžiant tąją bylą paaiškėjo, kad anų masinių žudymų Lietuvoje dalyvių skaičius yra didesnis, negu kad figuravo Ulmo byloje. Tačiau kai kurie kaltininkai tuo tarpu yra jau mirę, arba pasislėpę. Tik vieną kitą pavyksta dar išaiškinti ir patraukti atsakomybėn. Jau tuomet greta su Ulmo byla Bielefelde buvo pradėta byla prieš asmenis, nusikaltusius Lietuvos piliečių žudyme. Vienas asmuo, pašauktas Bielefeldo teismo liudininku, nusizūdė, nenorėdamas pats patekti į kaltinamųjų suolą. Ulmo teismo metu nusizūdė ir vienas aukštas kriminalinės policijos valdininkas (Genath), kuris Ulmo byloje iš liudininko taip pat virto kaltinamuoju. Jau tuomet buvo aišku, kad Ulmo byla seks dar kitos panašios bylos, susietos su baisiais įvykiais Lietuvoje karo pradžioje.

Buv. Kauno gestapo vadas nelaukęs teismo pasikorė

Ludwiburge prie Stuttgarto yra visos Fed. Vokietijos centrinė įstaiga — prokuratūra nacistiniams nusikaltėliams išaiškinti ir jiems bylas išskelti. Ji sudaryta po to, kai Ulmo byla apie masinius žudymus Lietuvoje parodė, jog dar ne mažai nusikaltėlių, nenubaustų už įvykdytas nacių laikais žmogžudystes. Toji

centrinė įstaiga, išaiškinusi kurį nors kaltininką, perduoda jo bylą atitinkamos apygardos teisimui.

Ta pati įstaiga išaiškino šiemet ir buvusį Kauno gestapo viršininką SS Standartenfuhrer Jaeger, kuris pagal savo turėtas pareigas skaitomas vienu žymiausių masinio naikimo akcijos veikėjų. Jo vaidmuo ne mažai buvo išryškintas jau Ulmo byloje. Joje tarp kitko paaiškėjo, kad Tilžės egzekucijos komanda varžėsi su Kauno SS vadu Jaegeriu dėl kompetencijos vykdyti egzekucijas anuometiniame Lietuvos pasienyje. Kai Tilžės gestapininkai buvo nuvykę pas jį į Kauną tuo klausimu išaiškinti, jis juos piktai priėmė, dėstydamas, kad "akciją vykdyti" tose Lietuvos vietovėse esą jo, o ne Tilžės komandos kompetencijoje. Kokie baisumai tada Lietuvoje vyko, išryškėjo iš vieno liudininko parodymo Ulme, kad Kauno gestapo viršininkas Jaeger kartą prisipažinęs: "Aš nebėgiu naktį miegoti. Mane persekioja nužudytųjų vaizdai. Būdamas atostogose, nebedrįsau savo vaikų paliesti, vis man vaizduojasi nužudytųjų vaikų veidai".

Jaegeris po karo ilgus metus slapstėsi svetima pavarde ir klastotais popieriais. Ilgą laiką jis buvo Heidelberge vieno viešbučio paprastu tarnu. Išaiškintas ir sumtas, šią vasarą kalėjime pasikorė. Prokuratūra tos sąvadybės ilgą laiką neskelbė (bylos aiškinimo sumetimais).

MUSŲ ATSTOVO ANGLIJOJE NAUJAS ADRESAS

Dabar jis yra toks:

J. Venckūnas,
1, Racwell Crescent
Orbiston, Bellshill
Lanarkshire, Scotland

Jei tavo draugas ar kaimynas neškaito "Keleivio", parašyk draugui. Kaina mėnuo tik 50.

IR JIS ŽYGIUOJA

Kai Niujorko lenkai minėjo gen. Pulaskio dieną, šis 2 metų vyras — Michael Mikulak žygiavo orkestro prieky. Parade dalyvavo apie 100,000 lenkų.

'KELEIVIO' KALENDORIUS 1960-tiems metams

Kalendorius jau ruošiamas spaudai. Jį jau galima užsisakyti. Nors viskas pabrango, ypač popierius ir pastas, Keleivio Kalendoriaus kaina šiemet dar nepasikeitė. Kviečiame jį užsisakyti nieko nelaukiant. Kaina 50 centų. — Kaip kasmet, Keleivio Kalendoriuje 1960 metams bus įdomių pasiskaitymų, eilių, straipsnių iš mūsų istorijos, nuotykių, juokų, informacijų, patarimų ir daug kitko. Pinigus ir užsakymus už Keleivio Kalendorių prašome jau dabar siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Alou, Maik!
— Labas rytas, tėve! Kas girdėt?

— Vaikščioldamas po bal-tąjį sviatą aš, Maiki, išgirs-tu visokių istorijų. Ve, an-dien vienas mandrapiškis man bajino, kad Sovietų Rusija susivienys su Ameri-ka, sudarys vieną valdžią ir ta valdžia valdys visą svi- tą. Sako, kai Chruščiovas buvo Amerikoje, tai jam čia labai patiko kornai ir hot dogai su mustarda, valuk to jis dabar jau noris su Ame-rika susifrentauti. Kaip tu rokuoji, ar tas galėtų būt teisybė?

— Panasią nuomonę, tė-ve, yra pasakęs anądien Lon-done anglų filosofas Ber-trand Russell. Bet jis netvir-tina, kad taip bus; jis tik prileidžia, kad tarp Ameri-kos ir Sovietų Rusijos gali būt padaryta sąjunga, iš ku-rios galėtų išsivystyti pasaulio valdžia. Taigi tokių gan-dų yra, bet tai tik gandai.

— Tai visgi tas mandra-pyškis nemelavo, Maiki.
— Bet jis klaidingai tuos gandus supranta, tėve.

— Kodėl klaidingai?
— Todėl, kad pagrindas tiems gandams yra ne kor-nai ir ne "hot dogai" su mustarda, bet svarbesni da-lykai.

— Maiki, aš pats mačiau gazičose pikėrį, kuris pa-rodė, kaip Chruščiovas abiem rankom laikydamas maumojo hot dogą. Ir buvo parašyta, kad suvalgęs apsi-laizė ir paprašė dar antro. O kitą vietą parodyta, kaip jis iškėlė didelį korną ir juokiasi nuo ausies iki ausies. Taigi jam tas patiko, ar ne?

— Jam daug kas Ameri-koje patiko, tėve; bet ne dėl to pradėta kalbėti apie ga-limą Amerikos ir Rusijos sąjungą.

— Nu, tai dėl ko gi?

— Anas anglų mokslininkas aiškina, tėve, kad So-vietų Rusijos vadai pradeda bijotis komunistinės Kinijos, kuri sparčiai ginkluoja-si ir darosi vis karingesnė. O Kinija turi triskart dau-giau žmonių negu Sovietai ir gali pastatyti triskart di-desnę armiją prieš Rusiją. Amerika taipgi prisibijo, kad Kinija gali iš naujo pul-ti Korėją ir gali nušluoti Formozą, kur dabar sėdi

Amerikai, palanki Čiankai-šeko valdžia. Štai, tėve, ko-dėl pradėta kalbėti, kad tarp Amerikos ir Sovietų Rusijos gali įvykti sąjunga prieš bendrąjį pavojų.

— Orait, Maik, ale kaip tada būtų su mūsų Lietuva, jeigu Vasinktonas su Mas-ka padarytų sojų?

— Šiandien kalbėti apie tai neužsimoka, tėve, nes niekas nežino, kas bus ry-toj.

— Bet vistiek, vaike, mu-du galim patigeriuot. Mes žinom, kad Amerika dabar nepripažįsta Lietuvos pa-vergimo. O kaip būtų tada?

— Tas nepripažinimas nedaug reiskia, tėve, nes Lietuva vistiek pavergta ir Amerika neketina eiti į vaduotį. Ji nepadėjo ir Ven-grijai, kai jos žmonės norė-jo išsivaduoti.

— Ju dem rait, Maik! Vengrams niekas nepadėjo, nei Amerika, nei ponas Die-vas. Ale gali būt, kad jie patys padarė misteiką. Dar nespėjo savo raudonąjį so-vietą nuverst, o jau paskel-bė dangui ir žemei, kad jų kardinolas Mincenty, au-kaip ji tenai vadina, tuoj bus Vengrijos karaliumi ir visas skules būsių įvestas rožančiaus ir škaplierių moks-las.

— Ar tėvui tas nepatin-ka?
— Man, vaike, toks pa-rėtkas patiktų, OK! Ale kaip tas galėtų patikti bol-ševikams? Juk jie raidavei pamatė, kad jeigu valdžią paimtų kunigai, tai visiems Vengrijos komunistams nusiristų galvos nuo pečių. Nu, tai ir paleido tankus, kad savo galvas išgelbėtų.

— Bet mes nukrypom nuo temos, tėve. Pradėjom apie galimą Amerikos ir Rusijos sąjungą, o atsidū-rēm Vengrijoje.

— Dac rait, Maik. Tu ro-kuoji, kad ruskiai bijosi Čainijos komunistų, ba šitų yra triskart daugiau.

— Tas tiesa.

— Nu, tai kiek gi jų ga-lėtų būti?
— Vėliausiu apskaičiavi-mu, Kinija turi 602,000,000 milijonų gyventojų, tėve, o Sovietų Sąjunga turi 208,000,000. Tiek yra apskai-čiavus 1959 metais pati So-vietų valdžia.

— Tai visgi ir su Ameri-

Kunigas laidojo kalę

J. P. "Naujienu" Nr. 235 šitaip aprašo netoli Čikagos esančias gyvulių kapines, kuriose "išsisi" ir su bažny-tinėmis apeigomis palaido-ta kalė:

"Apie 4,000 pilko ir rau-dono granito antkapių pa-minklų, frontais atsuktų į vakarus, tvarkingomis eilė-mis išstatyti 8 akrų laidojimo plote — šunų kapinėse, 19 mylių į pietų vakarus nuo miesto centro, Clarendon Hills, Ill. Kapinės pa-vadintos Hinsdale Animal Cemetery. Kiekvienas ka-pas užima 3x6 arba 2x4 pė-dų plotą, kuriuose išsisi pa-laidoti 4,000 šunų ir šunų-čių, kuriems jų savininkų meilė yra išreikšta jau-triausiais žodžiais, iškaltais antkapių granite.

"Vinskny, klevų, tujų ir karklų svyrų pavėsyje šu-nų kapai yra ištaisyti vėslia-veja ir išpuosti kiaurą vasa-rą žydinčiomis įvairiaspal-vėmis gėlėmis. Kone kiek-vieno šuns paveikslai įtai-syti už stiklo, keramiko por-celiano rėmuose puošia jų paminklus.

"Nors absoliuti dauguma palaidotųjų yra šunės ir šu-niukai, bet yra ir papūgų, parakėtų, kanarėlių, gai-džių, roplių, stirna, šim-panzė beždionė ir vienas skunkis.

"George Remkus, dabar-

— "Remkus sako, kad daž-nai taikosi, kad namų sa-vininkas abejoja tokio lai-dojimo išmintimi, bet jo žmona nori palaidoti kapi-nėse. Dažniausiai abudu su-tinka ir nori palaidoti. Pats Remkus ir jo žmona Alice neseniai čia palaidojė savo perakėtą, kurs pasimirė su-laukęs 8 metų amžiaus.

"Hinsdale gyvulių kapi-nėse laidžiais yra pats Rem-kus su žmona, jų uošvė Dy-kema, trys Remkaus vaikai ir vienas samdiny. Remkus šias kapines pirkė 1951 me-tais iš jų pirmesnio savini-ko Jono Stankovičiaus pa-likuočių.

Suo paveldėjo \$10,000

"Palaidojimo kaina pra-sideda nuo \$50, sako Rem-kus. Bet viena panelė, Ed-mund Hulbert, mirdama 1951 metais, užrašė savo šu-niui, foksterjeriui Judy \$10,000. Judy pasimirė ši-vasarą ir buvo palaidota greta Mrs. Hulbertienės vie-nuolikos kanarėlių ir dviejų anksčiau pastipusių šunų.

Antkapė keturiolikai tos moters "petų" kasto \$600, bet tiems gyvuliukams pa-laidoti vėlonė užrašė \$10,000 fondą.

"Antkapio kaina praside-da nuo \$35. Statomi jie ant 3x6 arba 2x4 pėdų sklype-lių. Kapo užlaikymas kas-tuoja mažiausiai po \$1.50 metams, dar \$10 gėlėms va-sarą ir mažiausiai \$3.50 už žalumynų dangtį žiemos metu.

"Idomu, kiek naminiai gyvuliai gyvena? Vienas čia palaidotas arklys buvęs 35 metų amžiaus, vienas ro-plys (čerepokas) 40 metų, o vienas šuo — 27 metų.

"Didžiausias paminklas pastatytas 15 metų amžiaus kalci, Karla, kuri "mirė" 1952 metais, ir kapus buvo palaidota su bažnytinėmis apeigomis ir kunigu (Oak Park baptistų pastoriu), ir 4 ponios ant savo pečių nešė kalės karstą..."

— "Susidejus būtų sunku prieš čiačius atsilaukyti.

— Dėlto, sakoma, Chru-ščiovas dabar pradėjo agi-uoti už visuotinį nusigink-avimą, siūlo sunaikinti vi-as ginklus, kad niekas ne-galėtų pradėti karo. O jeigu Kinija nenorėtų su tuo su-akti, tada gal jau pradėtų kalbėti apie didžiųjų Euro-pos ir Amerikos valstybių sąjungą. Į tokią sąjungą Rusija pasikviestų Lenkiją, o Amerika kalbintų Angli-ją. Taip galvoja minėtas anglų mokslininkas.

— Kažin, Maiki, ar tas išeitų mums į sveikatą? Amerika išgelbėjo Rusijos oolševikus iš Hitlerio nagų ir dabar pati neturi paka-jaus. Sudorėjus čiačius ga-lėtų būti dar daugiau bėdos, ar ne?

— Galėtų būt visaip, tė-ve.

— Nu, tai kol esam dar sveiki ir gyvi, tai paduokim viens kitam ranką ir pasa-kykim gudbai.

— Iki pasimatymo, tėve.

— "Rasytoji Rex K. Pratt iš Myrtle Beach, S. C., jo bu-vusi žmona iškėlė teisme milijono dolerių ieškinį už tai, kad jis, jos nuomone, savo romane ją pavaizdavo neištikima žmona Pamaty-sime, kokios nuomonės bus teismas.

— "Rasytoji Rex K. Pratt iš Myrtle Beach, S. C., jo bu-vusi žmona iškėlė teisme milijono dolerių ieškinį už tai, kad jis, jos nuomone, savo romane ją pavaizdavo neištikima žmona Pamaty-sime, kokios nuomonės bus teismas.

— "Rasytoji Rex K. Pratt iš Myrtle Beach, S. C., jo bu-vusi žmona iškėlė teisme milijono dolerių ieškinį už tai, kad jis, jos nuomone, savo romane ją pavaizdavo neištikima žmona Pamaty-sime, kokios nuomonės bus teismas.

— "Rasytoji Rex K. Pratt iš Myrtle Beach, S. C., jo bu-vusi žmona iškėlė teisme milijono dolerių ieškinį už tai, kad jis, jos nuomone, savo romane ją pavaizdavo neištikima žmona Pamaty-sime, kokios nuomonės bus teismas.

— "Rasytoji Rex K. Pratt iš Myrtle Beach, S. C., jo bu-vusi žmona iškėlė teisme milijono dolerių ieškinį už tai, kad jis, jos nuomone, savo romane ją pavaizdavo neištikima žmona Pamaty-sime, kokios nuomonės bus teismas.

— "Rasytoji Rex K. Pratt iš Myrtle Beach, S. C., jo bu-vusi žmona iškėlė teisme milijono dolerių ieškinį už tai, kad jis, jos nuomone, savo romane ją pavaizdavo neištikima žmona Pamaty-sime, kokios nuomonės bus teismas.

— "Rasytoji Rex K. Pratt iš Myrtle Beach, S. C., jo bu-vusi žmona iškėlė teisme milijono dolerių ieškinį už tai, kad jis, jos nuomone, savo romane ją pavaizdavo neištikima žmona Pamaty-sime, kokios nuomonės bus teismas.

LAIMINGI

Gustav Stultz skridamas mažu lėktuvu debesyse pa-lydo netoli Albany, N. Y. ir būtų žaves, nes jo kuras lauges, jei jo siunčiamą ra-dio pranešimą nebūtų pa-gavęs Amerikos bendrovės didelio lėktuvo lakūnas, ku-ris savo nurodymais padėjo Stultz nusileisti Schenecta-dey aerodrome, nes Albany jis dėl blogo maionumo ne-galėjo nusileisti čia mato-me Stultz su savo žmona ir duktele.

IR AKMENYS PADEDA VIRSKINTI

Prieš šimtus milijonų me-tų gyveno dinosaurai, roplių gimines, kai kurie jų buvo net 80 pėdų ilgio, rydavo akmenis, kad jie suvirškintų jų viduriuose esamą maistą. Tie akmenys skily suko-si, trynėsi ir tuo būdu malė ty roplių maistą. Dinosaurai turėjo ir dantų, bet jie tar-navo tik grobiui pagrobti, o ne maistui sukašnoti, tam, kaip minėta, jie naudojo akmenis.

Ir šandien paukščiai, ku-rie yra priešistorinių laikų roplių palikuonys, taip pat lesa žvėgždę, sraigius ar ki-tokių atresnių dalykų, ku-rie padeda lesalą suvirskinti.

Šių dienų aligatoriai taip-gi yra senovės dinosaurų palikony, todėl ir jie ryja akmenis virskimui tikslu. Dinosaurai mažai teturėjo dantų, o aligatoriai turi daug stiprių dantų, bet ir jie turnauja tik grobiui pa-gauti, o ne skilviui padėti virskinti.

Ir gyvųjų dantys tebetar-nauja grobiui pagrobti. Jos viską ryja nesukasnojusios, bet jų skilvio sultys yra la-bai stiprios, jos greitai vis-ką sutirpdo. Jos per 39 die-nas gali net plieninę meske-rę sutirpdyti.

Stiprios yra ir žmogaus skilvio sultys, bet jos nepa-jėgia tokių stebuklų kaip zu-vių skilvio daryt ir mes daž-nai skundžiamės dėl skilvio nevirskimo.

AMERIKA IR SOVIETŲ SĄJUNGA

Jungtinėse Amerikos valstybėse (JAV) yra 177 mil. gyventojų, o Sovietų Sąjungoje 208 mil.

JAV plotas 3,625,200 kvadratinų mylių. Sov. Sąjungos — 8,650,000, taigi daugiau kaip dvigubai didesnę.

Dirbančiųjų JAV 73.8 mil., Sov. Sąj. 96 mil. Iš jų žemės ūkio darbininkų JAV — 6.8 mil., o Sov. Sąj. — 45 mil.

Karo pajėgos: JAV ka-riuomenės 2.5 mil., Sov. Sąj. — 3.9 mil., JAV karo lėktuvų 35,000, Sov. Sąj. — 20,000, JAV laivynas su-sideda iš 112 povandeninių ir 275 kitokių laivų, Sov. Sąj. 450 povandeninių ir 150 kitokių laivų.

Suimkite visus pabaltiečius!

(Elta) "Neue Zuercher Zeitung" rugsejo 7 d. veda-majame apžvelgia Chruščiovo kelionę į Ameriką ir įdomiai nagrinėja saugumo priemonės, kurių imtasi Chruščiova Amerikoje ap-saugoti nuo kurių nors pasi-kesinimų.

Kaip žinia, Chruščiovas skundėsi, kad amerikiečių saugumo priemonės nelei-dusios jam arčiau susitikti su eilutais amerikiečiais. Laikraštis pastebi, kad vi-sos saugumo priemonės bu-vusios iš anksto aptartos su sovietų saugumiečiais, kurie jau prieš Chruščiovo atvy-kimą ilgai tarėsi su ameri-kiečių saugumiečiais.

Kai Chruščiovas prieš ku-rį laiką atsisakė vykti į Skandinaviją neva dėl skandinavų "nedraugisku-mo" nuotakos, jis nutylėjęs faktą, kaip praneša ankščiau minėtas laikraštis, kad sovietų saugumiečiai reika-lavę iš vienos Skandinavijos valstybių (reikia suprasti Švedijos) suareštuoti Chruščiovo vizito metu visus tuos Rytų Europos emigrantus (pabaltiečius, vengrus), ku-rie planuoja demonstraci-jas prieš Chruščiova. Mas-kvos reikalavimą švedų vy-riausybė atmėtė. Chruščio-vas, atsisakydamas kelionės į Skandinaviją, nutylėjo, kokių neįprastų priemonių jis buvo iš skandinavų rei-kalavęs, pastebi šveicarų minėtas laikraštis.

ATMINTINI ŽODŽIAI

1923 m. Leninas pranaša-vo:

"Visų pirma mes užval-dysime Rytų Europą, vėliau Aziją ir tada apsupsimė Jungtinės Amerikos Val-s tybės, kurios bus paskutinė kapitalizmo stovykla. Mes nepusimė. Jos pasiduos taip, kaip į mūsų rankas krenta pribrendę vaisius".

Kita proga tas pats Leni-nas yra pareiškęs:

"Mes nesame pacifistai (taikos šalininkai), konflik-tai (susikirtimai) neišven-giami. Didieji istorijos klau-simai tegali būti išsprę-dziami tiksliai slapto griau-namuoju darbu ir jėga".

O štai kaip Leninas su-prato diktatūrą:

"Moksliskai diktatūra reiskia nei daugiau nei ma-ziau, kaip neribotą valdžią, paremtą jėga, neribota nei įstatymais nei jokiomis ki-tomis taisyklėmis".

Dabartinis Sovietų Sąjun-gos diktatorius Nikita Chruščiovas nelabai seniai savo partiniams aktyvis-tams yra pareiškęs:

"Koezistencija (sambū-vis), žinoma, negali amžinai tęstis. Galų gale katras nors iš mūsų — kapitalizmas ar socializmas, turi atsiguoti į kapus. Mes gultis nenorime ir nesirengiame. Todėl mes turime stumti ir pastumti į kapus kapitalizmą".

O prieš vykdamas į Ame-riką Nikita pasakė, kad jis ten nuvykęs svarbiausia stengsis nuosirdžiuose po-kalbiuose įtikinti Amerikos valdžią, kad mes, komunis-tai nieko blogo nemanome daryti nei Amerikai nei ki-tiems kraštams. Jei Nikita būtų pasakęs, kad jo tikslas yra apgauti, užliūliuoti va-kariečius, tai būtų pasakęs teisybę, o kai jis kalbėjo apie pastangas ramiai greta gyventi ir varžytis, jis veid-mainingo, apgaudinėjo.

JAUNIMAS SMUNKA FIZISKAI

Švedų spauda kelia triukšną dėl jaunuomenės sveikatos patikrinimo duo-menų. Pasirodo, kad švedų jaunimas fiziškai nyksta — ūgis mažėja, krūtines siau-rėja, plaučiai silpnėja, rau-menys minkštėja.

Kame to reiškinio prie-zastis? Visas pasaulis žino, kad švedų gyvenimo lygis yra labai aukštas, kad šve-dai gerai maitinasi, tinkamoje patalpose gyvena, ap-rūpinti gera medicinos pa-galba, žodžiu, kad Švedija yra ūkiškai ir sociališkai progresuojantis kraštas, o čia pasirodo, kad jos jauni-mas fiziškai darosi silpnes-nis.

Senieji švedai megina tai taip atsakyti: Seniau Švedi-joj, kaip Danijoje ir Olandi-joj, dirvatis buvo vartoja-mas nuo ryto iki vakaro, juo važinėjosi nuo vaiko iki se-nio ir tuo būdu visų raume-nys ir kiti kūno organai bu-vo lavinami, stiprinami. O šiandien jaunimas mažai benaudojasi dviračiu, mažai belanko laukus ir miškus, mažai besportuoja, nes ilgas valandas praleidžia prie ra-dijo ir televizijos.

Spauda kelia tą reikalą, bet kokias galutines išvadas priesis ir kokie "vaistai" bus surasti ligai gydyti, dar ne-žinoma.

Gali būti, kad tuo klau-si-mu vėta ne tik švedams susirūpinti.

KAIP PAUKSTELIS SURANDA KELIĄ

Kas rudenį milijonai paukščių islekia į tolimus kraštus ir kas pavasarį jie grįžta į savo senas būveines. Seniai mokslininkai lauže galvas, kokių būdu tie maži sutvėrimėliai gali surasti kelią net per jūrą, skrida-mi dieną ir naktį.

Vokiečių mokslininkas dr. Gustav Kramer tyrė sneku-kūnius ir tvirtina, kad jie skridami dieną vadovau-jasi saule. Kitas mokslininkas Homing sako, kad die-ną lekiantieji paukščiai va-dovaujasi ir upėmis, kalnais. Bet daug paukščių lekia ir naktimis, kada saulės nėra ir nei upių nei kalnų aiškiai nematyti. Kaip jie randa kelią?

Į tai megina atsakyti ki-tas vokiečių mokslininkas dr. Ernst Sutter, tyręs visą eilę paukščių rūšių, kurie lekia naktimis. Jis sako, kad tie paukščiai iš pirmo žvilgsnio į dangų pagal žvaigždes žino kryptį. To-dėl, jei yra apsiniaukusi ir žvaigždžių nematyti, tie paukščiai sustoja lėkė, o jei gauna lėkti, sakysim, jūroj, tai pameta kryptį.

Dar niekas nežino, kur paukščių kūrė yra tas savotiškas kelionės vadovas įrengtas, nežino ir to, ar visų paukščių tas navigacijos vadovas yra vienodas.

Zmogus jau daug žino, bet gal dar daugiau lieka sužinoti.

KAIP RUSAI LIETUVĄ SUISOVIETINO

Apie tai skaitykit knyge-lę—Lietuvos sovietizacija, kurią parašė Lietuvos žy-nus teisininkas prof. M. Roemeris. Kaina 25 centai. Galite gauti Keleivio admi-nistracijoje.

MOTERŲ SKYRIUS

V. Mykoleitis-Putinas

Ponas Skrodskis

(Tęsinys)

Prievaždas, pasivadinęs vaitą ir tijūną, nuėjo į rūmus pranešti ponui, kad ne vien silėnai, bet ir kiti trys kaimai, vadinasi, visi Bagynų dvaro baudžiauninkai atsisakė eiti į lažą. Ponas jau papusryčiaus ir kabinete su juriskonsultu Jurkevičium aptarinėjo reikalus. Iš nakties jis atsikėlė paniuręs ir piktas. Niekad dar jam nebuvo reikėję kvaršinti sau galvos tokiais klausimais. Vaitui papasakojus, kaip Paliepių, Juodalių ir Karkliškių valstiečiai atsisakė stoti į darbą, ponas Skrodskis galutinai įtūžo. Prievaždas sielojosi, kad jeigu nepriversime chlopus dirbti, tai gali likti nepasėtas vasarą. O Skrodskis ypač pyksta, kad liks neišvalytas parkas, sodas, tvenkinys, išpiltas jovarų kelias. Parvažiuos iš Varšuvos duktė, o gal ir sūnus, Sumų dragūnų pulko oficerius, ims lankytis svečių, reiks bandyti pataisyti santykius su kaimynais, o čia štai tau riaušės.

Kaip priversti chlopus dirbti? Kvietis kariuomenę į egzekuciją, kaip generolienė Kaisarova, grafienė Platerienė, kunigaikštis Mirskis?

— Kaip tamsta manai, ponas Jurkevičiau? — kreipėsi jis į juriskonsultą.

Kvisti kariuomenę Jurkevičius kol kas nepataria.

— Pirmiausia bandykime juos nuraminti ne tokiois drastiškais priemonėmis. Valstiečius kas nors sukurstė. Pašalinkime ir nubaukime pirmiausia kurstytojus. Štai kad ir tas vakarykštis atsitikimas. Petras Balsys, ar kaip jis ten? — kreipėsi į prievaždą.

Prievaždas patvirtina. Taip, šilėnuose Petras Balsys, Paliepiuose Juozas Pranaitis, Karkliškuose Dzidas Morkus. Landžioja čia ir tas šundaktaris veterinarijus Dimša, ir Steponas Balsys, to chlopomano Survilos liokajus. Iš viso dabar atsirado visokių pavojingų žmonių. Maistinių gausias nuotakas kelia ir Paberžės filialistas Mackevičius. Ir ko laukia vyskupas Voločerskis? Kodėl neikiša jo į kurį vienuolyną?

Skrodskis prašo Jurkevičių rašyti raštą Kedainių ispravnikui, kad atsiųstų pristavą su policija, suimtų ir pristatytų į dvarą valstiečių kurstytojus, o pirmiausia Petrą Balsį.

— Aš žinosiu, ką su jais padaryti, — grasinamai baigė Skrodskis. — O plačiau apie padėtį reiks pranešti gubernatoriui.

Tuo tarpu Pranciškus, nusprendęs, kad bus oro atmaina, apžiūrėjo arklides ir ėjo į rūmus sužinoti, kada ponui šiandien bus reikalingas arklis pasijodinėti. Eidamas pro daržinę, vežėjas matė, kaip Rubikis, užvertęs galvą, goglinėja po krūmus, tur būt, ieško rykščių. Praidamas pro rūmų verandą, Pranciškus įžiūrėjo, kaip ponai susėdę apie stalą klausio, o vaitas su tijūnu stoti laukia žiemos sneka, be abejo, pasakoja, kaip dar trijų kaimų valstiečiai atsisakė eiti į lažą. Piktą džiaugsmu užkaito Pranciškaus širdis, ir jis atsiminė iš Balsių Petro girdėtos dainos žodžius

Kaip mes eisim iš to dvaro,
Daug eūdų darysim.
Visus ponus ir tijūnus
Į peklą varysim.

Išklausę vaito ir tijūno žinių, ponai išsiskyrė: Jurkevičius nuėjo į savo kambarį rašyti rašto ispravnikui, o Skrodskis panoro prieš pietus pasivaikščioti. Pro verandą jis nusileido į sodą ir pradžiūvusiu taku nužingsniavo tolyn į parką. Pasivaikščiojimas gerai paveikė pono Skrodskio nervus. Sugrįžęs paprasė, kad juristas paskaitytų jam raštą ispravnikui. Raštas jam pasirodė gerai parašytas. Ryt rytą išsiųs jį į Kedainius.

Pietų, be pono Jurkevičiaus, liepė pakviesti ir prievaždą. Prievaždas juk bajoras, žmogus nekvailas, elgiausi taktiškai, savo vietą žino. Tad darydavo jam kartais tokią malonę. O dabar, šiais neramiais laikais, reikia spiesti aplink save ištikimus žmones. Prie pietus prie užkandžio visi trys išgėrė stambų stiklą specialiai valytos degtinės su šaknim, kuri gerai veikia pono Skrodskio virškinimą. Prie pietų liepė paduoti Mozelio vyno. Atrodė, kad dvarininkas džiaugiasi atsikratęs kai kuriais rūpesčiais ir gaivina šviesesnės viltis dėl rytojaus dienos.

Baigiantis pietums, ponas Skrodskis juokdamas palietė laisvesnį temą — viengungio gyvenimo gerumus ir trūkumus. Mat, visi trys buvo viengungiai.

— Ar pastebėjai vakar, ponas Jurkevičiau, — kreipėsi dvarininkas į juristą, — to chlopo kieme moterų būryje nuostabiai gražią merginą?

Juristas galantiškai nusijuokė:

— Ar aklas būčiau, maloningasai pone! Tipiška blondinė gražuolė. Turėčiau pasveikinti jus su tokiu radiiniu.

Čia Skrodskis dirbtinai rusčiai pažvelgė į prievaždą.

J. TUMAVIČIENĖ LAIMI VARŽYBAS

Žymiai Bostono visuomenininkė Juzefa Tumavičienė sugeba ne tik SLA narių vajuose pirmą vietą iškilti, ne tik SLA, Sanderio, Tėvynės Mylėtojų Dr. joje veikti, bet ji taip pat laimi varžybas, kuriose dalyvauja ir amerikiečiai. Neseniai ji laimėjo radijo stoty WHDH "Mennen Dateline" bendrovės varžybas ir gavo auksinį laikrodėlį už geriausią pasiūlymą, kaip reikia "deitų" (pasimatymus) skirti, o šiomis dienomis laimėjo "Sealst Ice Cream" bendrovės skelbtas varžybas, pasiūliusi geriausio skonio ledus. Pavėiksle matome, kaip minėtos bendrovės atstovai J. Tumavičienėi įteikia čekių knygelę, pagal kurią ji per metus kas savaitę gali velti gauti pusę galiono tos bendrovės ledų.

LIAUDIES DAINA

Sukliko gulbelė ant marių,

Verkė jauna mergelė nevalioj!

— Ateik, senas tėveli, išvaduoti,

Reiks porą šimtelį pakloti.

— Geriau, dukrele, tavęs nematyti,

Nekaip porą šimtelį pražudyti.

Sukliko gulbelė ant marių,

Verkė jauna mergelė nevalioj!

— Ateik, mano broleli, išvaduoti,

Reiks porą šimtelį atiduoti.

Geriau, sesele, tavęs nematyti,

Nekaip porą šimtelį pražudyti.

Sukliko gulbelė ant marių,

Verkė jauna mergelė nevalioj!

— Ateik, mielas berneli, mane išvaduoti,

Reiks porą šimtelį atiduoti.

Geriau porą šimtelį atiduoti,

Bile tik tave jauną išvaduoti.

(Ją atsiuntė P. Adomaitis iš Worcesterio. Jis ją iš kitų išmokęs dainuoti jau prieš 75 metus.)

Šeimininkės laisvalaikis

Visur trumpinamas darbo laikas, todėl vis daugiau laisvalaikio. Tas verčia daugiau galvoti, kaip geriau suvartojamas daugiau žmogaus kūni ir sielai laisvalaikį sunaudoti. Tuo rūpinasi net tam tikros organizacijos, bet jos domisi tik dirbančiais fabrikuose, istaigose ir kitose viešose darbovietėse. Apie šeimininkes tuo tarpu jos negalvoja.

O pažiūrėkime, kokį laisvalaikį turi namų šeimininkė, kurią taip mažai dėmesio tekreipiama. Ar tas laikas, kada ji neverda, nevala, neskaibia, yra jos laisvalaikis? Ar tai laisvalaikis, kada ji padeda vaikams pamokas ruošti arba su jais žaidžia ar miega? Žinoma, kad ne.

Mokslininkai žmogaus laisvalaikį taip suskirsto: 1.

— Užtat trigubai kultas ponas Pšemickis, kad laikė nuo manęs nuslėpęs tą turtą.

Bet prievaždas gynėsi jokios ypatingos gražuolės Silėnuose nežinąs.

— Blogai atlieki savo pareigas, — priekaištavo dvarininkas. — Už bausmę turi man tuojau sužinoti, kas ji tokia, ir pagalvoti apie tinkamą jai tarnybą rūmuose.

Agota jau visai paseno.

Trys viengungiai baigė pietus, linksmi juokaudami viengungio gyvenimo temomis.

(Bus daugiau)

galės baigti. Pavyzdžiui, laukdama, kol vanduo užvirs pusryčių kavai ar pietums, ji gali atlikti visą eilę kitų paruošiamųjų darbų. Jei ji nesugeba tuo pačiu metu susilaukė 11 vaikų. Jo pirmoji žmona mirė 1914 metais, su kuria turėjo 5 vaikus. Antrą kartą Kleinhans vedė 18 metų mergaitę, kada jis pats buvo 66 metų amžiaus. Jis yra tikras, kad visi 11 vaikų yra jo vaikai.

Ir namų darbus palengvina ir pagreitina įvairūs mechaniniai įrenginiai, bet ir ji pati turi savo darbą gerai išmintingai suskirstyti. Ne ta šeimininkė yra gera, kuri visą dieną be pertraukos dirba, bet toji, kuri per trumpiausią laiką gali atlikti visus būtinus darbus.

Moterų būdai labiausia tinka laisvą laiką praleisti bendraujant su kitomis moterimis, negu vienai, nes juo daugiau žmonių moteris matys, juo dažniau save lygins su kitais, tuo daugiau ugdys savo dvasines jėgas ir tuo darysis vertingesniu bendruomenės nariu. Tada ir jos santykiai su kitais šeimos nariais, ypatingai su vyru, bus idomesni — vyras žiūrės į ją ne kaip į tarnaitę, bet kaip į žmogų ir idomų draugą.

Todėl šeimininkės turi rūpintis, kiek nuo jų pačių pareina, ko geriau savo darbus sutvarkyti, kad juos galėtų per trumpesnę laiką baigti, ir kuo naudingiau laisvalaikį sunaudoti.

V. F.

VAISIŲ DĖMĖS

Rutgers universiteto agronomijos fakulteto mokslininkė vaisių, išskyrus persikų, kriaušių ir slyvų, dėmės baltose ar kitų spalvų linijose ir bovelinėse medžiagose pataria šitaip valyti:

Ištemti medžiagą su dėme ant puodo, pririšti ją, kad nenuslystų, ir pilti ant jos karštą vandenį iš 1-3 pėdų aukščio. Jei dar liks dėmės pėdsakų, galima vartoti chemines priemones — hydrogen peroxide, hydrosulphite, sorium perborate.

O persikų, slyvų ir kriaušių dėmės pašalinamos geriau vartoti šaltą vandenį ir gliceriną. Dėmės sunašinti šaltu vandeniu, ant jo užlašinti kelis lašus glicerino, gerokai rankose patrinti ir po kelių valandų užlašinus kiek acto, palaikyti porą minučių ir gerai vandenį išskalauti.

BUS KAVA BE KAVOS

Ilgą laiką žinojome vilnonės, lininės, bovelinės, šilkinės medžiagos, o šiandien jau turime vosokius nailonus, dakronus ir kitas dirbtines medžiagas, kurios yra net patvaresnės už seniau žinotas.

Jau turime ir daug maisto dalykų, kurie pagaminti baltą žino iš ko, todėl nėra ko stebėtis, jei Stanford tyrinėjimų institutas žada po kelerių metų, o gal tik mėnesių, pagaminti kavą, kurioj Dievo sutvertos kavos nebūs nė kristelio, bet mes ją gerdami manysime gerą tikrąją kavą ir jos kaina būsianti daug žemesnė.

Jei taip atsitiks, tai tas labai atsilieps kavą auginantių valstybių ūkiui — Brazilijos, Kolumbijos, ir kitų.

Pakalbinkim draugus ir kaimynus užsakyti "Keleivį". Kaina metams \$4.

VAISINGAS SENIS

Fort Elisabeth (Pietų Afrikoje) gyvena 86 metų amžiaus Doors Kleinhans, kuris per paskutiniuosius 18 metų susilaukė 11 vaikų. Jo pirmoji žmona mirė 1914 metais, su kuria turėjo 5 vaikus. Antrą kartą Kleinhans vedė 18 metų mergaitę, kada jis pats buvo 66 metų amžiaus. Jis yra tikras, kad visi 11 vaikų yra jo vaikai.

SIMTAMEČIAI ŠOKĖJAI

Gruzijoje (vienoj iš komunistų pagrobtojo Kaukazo respublikų) yra šokėjų klubas, kurio narių tarpe devyni yra senesni kaip 100 metų, o jauniausias narys turi 70 metų.

Jų programoj yra 12 šokių ir 60 dainų.

ČIA GERA VYRAMS

Vienoj Arizonoj gyvenančių indėnų genty yra toks paprotys. Namus stato moterys, o vyrai tuo metu slaugo vaikus.

ADMINISTRACIJOS PRAŠYMAS

"Keleivio" administracija prašo mielųjų Keleivio prenumeratorių, kurie keičia adresus, pranešant naują adresą nepamiršti parašyti ir senoj.

IMKIT ir SKAITYKIT!

Be šitoj vietoj nuolat skelbtų knygų Keleivio administracijoje galima gauti dar šias knygas:

LSDP FOR LITHUANIA'S FREEDOM, parašė S. A. Viktoras, 32 psl., kaina 50 centų

JURININKO SINDEADO NUOTYKIAI, idomūs pasakojimai jaunimui, 198 psl., kaina \$2.00

NAKTYS KARALISKIUOSE, Liudo Dovydeno apysaka, 168 psl., kaina \$2.00

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jonas K. Karys, 225 psl., kaina \$5.00

IS DUMINIS IŠSNELES, K. Kraučūno eilėraščiai, 124 psl., kaina \$1.00

VARPAS NR 3-4 (Vincas Kudirkos šimtmetis, Nepriklausomos Lietuvos ir paversta Lietuva ir kt. str.), 196 psl., kaina \$2.00

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINĖS GAIRĖS, 32 psl., kaina 25 centai

JAUNASIS SOCIALDEMOKRATAS Nr 4 ir 5, kaina 35 centai

MOTERYSTE, J. E. Georg, daug patarimų kaip natūraliai gimimus reguliuoti, 224 psl., kaina \$3.00

KELIAS Į PASISEKIMĄ, J. Grabau-Grabausko patarimai kaip elgtis visokiems atvejais, 144 psl., kaina \$2.00

LIETUVIŲ TAUTINĖS PUOMENOS, Vladas Vijeikis, 42 psl., kaina \$0.50

PRAKTINĖ LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, A. Seslauskio, 97 psl., kaina \$2.00

LIETUVOS ŽEMELAPIS, kaina 50 centų

DAKTARAS IS PRIEVARTOS, 3 veiksmai Molliero komedija, 59 psl., kaina 30 centų

KUR MŪSŲ BOCIAT GYVENO, Z. Aleksa, 76 psl., kaina 25 centai

DIDYSIS SAPNININKAS, 185 psl., kaina \$1.50

PAPARCIO ŽIEDAS ir kitos apysakos, A. Antanov, 45 psl., kaina 10 centų

MANO ASARĖLĖ, eilėraščiai, J. Motekaitis, 31 psl., kaina 15 centų

CARAS SIBIRE, 1 akto vaidinimas, 42 psl., kaina 25 centai

TEATRAS ŽMONIJS GYVE, NIME, J. Baltrušaitis, 32 psl., kaina 15 centų

SLAPTAS GINKLAS, 1 veiksmo komedija, J. Steponaitis, 30 psl., kaina 15 centų

GYVULIŲ PROTAS, 212 psl., kaina 75 centai

UŽSIENIO LIETUVIAI, P. Rušcekas, 56 psl., kaina 50 centų

APIE TURTŲ ISDIRBIMĄ, 139 psl., kaina 50 centų

SOCIALIZMO BLAIVUMAS, 230 psl., kaina \$0.50

EGLĖ, duetas iš tos operos, M. Petrauskas, kaina \$0.50

VOKIETIJA

V. Funkienė išvyko į Angliją

Mūsų bendradarbė Valerija Funkienė, nuolat gyvenanti Pinneberge prie Hamburgo, išvyko į Angliją, kur ją ryšium su Pabėgėlių metais, pakvietė Inner Wheel Klubas.

Ji ten pabus 4-6 savaites.

SVIRPLYS PASAKO ORO TEMPERATŪRĄ

Keista, bet, sako, kad pagal svirplio traskėjimą galima tiksliai nustatyti to meto oro temperatūrą. Juo oras šiltesnis, tuo svirplių traskėjimas yra dažnesnis. Suskaiciuokite, kiek kartų svirplys sutraskės per 15 sekundžių ir prie to skaičiaus pridėkite 32. Gautas skaičius rodo oro šilumą Fahrenheito laipsniais.

GERIAUSIA DOVANA

Jei galvojate apie dovaną savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus šios knygos:

Stepono Kairio "Lietuva budo", kaina \$5.50

Kipro Bielino "Dienojant", kaina \$6.00.

Jas galite gauti ir Keleivio administracijoje:

636 Broadway,
Boston 27, Mass.

Užsakymus su pinigais prašoma siųsti:

KELEIVIS

636 Broadway
So. Boston 27, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

BALTŲ KONCERTAI BOSTONE

VYT. IZBICKAS

Jau ketvirtą kartą lapams gelstant Bostono ir apylinkių lietuvių, latvių ir estų pradeda lankyti kviesliai į koncertų eilę, kuri padarė tradicinę tiek mūsų, tiek viso Bostono muzikiniam gyvenime. Šių koncertų tikslas nėra vien tik laiko pajavirimas, jis yra giliai prasmingas. Jie yra vieni iš nedaugelio mūsų koncertų Amerikoje, kurie reguliariai lankomi amerikiečių kritikų ir aprašomi jų spaudoje. Tuo būdu pabaltiečiai jungtinėmis jėgomis pristato savo menininkus amerikiečių visuomenei, o per juos ir savo kompozitorių kūrinis. Ryšium su šiais koncertais lietuvių muzikiniai Pabaltijo tautų vardai, per juos bylojama apie mūsų savitą veidą, aukštą kultūrą, jie yra vieni iš mūsų kovos priemonių siekiant laisvės. Pagaliau jie atnaujina mus ir vidiniškai. Kai susirenkame šventadieniškai nusiteikę ir šviesoms prigesus, dailioje koncertų salėje išsvystame ir išgirstame savo geriausius menininkus, atliekant savo kompozitorių kūrinius, nuklįstame į savo tolimas tėvynes ir ryžtas siekti tiesos pergalės sustiprėja mumyse.

Pradėdam ketvirtą sezoną, tenka ypač pasidžiaugti mūsų visuomenės susidomėjimo pokylių šiais koncertais, tenka pasidžiaugti tuo, kad visų Pabaltijo tautų bendradarbiavimo reikšmė pradeda įvertinti. Tik lankantis į visus koncertus, o ne vien savo tautybės menininko, padaroma šių koncertų galimais ir reikšmingais. Šalia to šis koncertų sezonas yra ypač įvairus ir idomus.

Pirmam koncerte, spalio 22 d., Jordan Hall, 8.30 v. v., dainuos didi latvių solistė, Stuttgart'o Valstybinės Operos primadona Paula Brivkalne (sopranas). Kompozitorius Richard Strauss pasakė apie ją: "Nėra geresnės Salomės visam pasaulyje". Vienbalsiai pripažinta kaip viena iš žymiausių Europos operos žvaigždžių, ji nuolat dalyvauja Vokietijos, Austrijos bei Italijos žymiausiuose muzikiniuose rengimuose.

Kritikai negaili jai aukščiau pagyrimų, kalba apie jos balso "eterinę kokybę", jausmingumą, dramatinį pojūtį, turtingumą, balsą, kuris priverčia besiklausančius pasireikšti audringais aplodismentais. "Salomės" pastatymų 50 metų sukaktuvių proga, kai Paula Brivkalne dainavo Salomės rolę Miuncheno operoje, ji buvo išaukta į sceną 22 kartų. Jos gausus repertuaras susideda iš 35 operų. Savo Bostono koncerto Brivkalne dainuos žinomo latvių kompozitoriaus Janis Medinš, Mascagni, Kalnins, Skulte, Verdi, Bizet kūrinius.

Antram koncerte, 1960 m. sausio 29 d., 8.30 v. v., Jordan Hall, dainuos mums visiems gerai žinomas ir mielas galingas tenoras Stasys Baras (Baranauskas). "Pats Caruso niekada nebuvo tikresnis savo išpildyme, bei kopė į operines aukštumas lengviau, negu šis lietuvis solistas", taip apie jį rašė Toront'o "The Telegram". Jis 1958 m. Chicago Tribune Muzikos Festivalio laimėtojas, visur kviečiamas ir laukiamas. Jo koncertas Bostone lietuviams ir visiems meno mylėtojams bus tikra šventė.

Trečiam koncerte, 1960 m. balandžio 24 d., 3.00 v. p. p., Jordan Hall, įsigrime ir pamatysime žavingą Toront'o Estų Moterų Chorą, įsteigtą 1951 m. ir diriguojamą jau plačiai žinomo šiam krašte estų kompozitoriaus Udo Kasemets. Jis yra Kanados kompozitorius Lygos sekretorius, jo kūriniai plačiai išpildomi Kanados muzikiniuose rengimuose, per radiją bei televiziją. Jo vadovaujamas choras yra pasiekęs didelės meninės aukštumos, repertuaro gausumo ir pagarbaus pripažinimo kanadiečių tarpe.

Šių koncertų rengėjai, Baltų Draugija, kviečia visus apsirūpinti iš anksto serijiniai biletai ir visus tris koncertus, kas bus žymiai pigiau negu perkant atskirai prie kasos (biletai 3 koncertams \$3 ir \$5, o perkant vienam kartui \$1.80 ir \$2.75) ir kartu labai padės rengėjams. Serijiniai biletai

gaunami per Draugijos Valdybos narius — I. Galinienę, L. Jasaitienę, P. Grendelę, dr. B. Mickevičių, L. Švelnį, V. Izbičką, tiesioginiai iš Baltų D-jos (The Baltic American Society of New England, 190 Beacon St.), bei O. Ivaškiene baltų prekyboje (Lithuanian Furniture Co., So. Boston'e).

Auga pavyzdingas jaunuolis

Bostone dažnai įvairiomis progomis matome scenoje griežiant smuiku gražios išvaizdos jaunuolį Rimantą Budreiką, inž. Romualdo ir Janės Budreikų sūnų. Bostono lotynų aukšt. mokyklės mokinį. Jo tėvai geri lietuviai, jų pėdomis nori eiti ir sūnus. Jis lankė Lietuvos mokyklą, bet pernai nuo lapkričio mėnesio nebe galėjo jos lankyti, nes tuo metu turėjo orkestro repeticijas, kuriame jis dalyvauja. Bet Rimantas, savo tėvų paragintas, nutarė vis vien turėti ir lietuviškos mokyklos diplomą, todėl jis per vasarą mokėsi ir neseniai išlaikė egzaminus ir gavo Lietuvos mokyklos baigiamąjį diplomą. Tai gražus pavyzdys ir kitiems!

Lankėsi R. Stevensonienė

Rozalija Stevensonienė praėitą šeštadienį su Margaret ir Stasiu Michelsonais lankėsi Keleivio įstai-goje.

John ir Rozalija Stevensonai prieš keliolika metų gyveno Randolphe ir turėjo didelį vištų ūkį, vėliau jie išsikėlė į Miami, Fla.

R. Stevensonienė vykdamą į Bostoną Marylande ap-lankė savo dukterį, Worcester savo seserį, o Bostone savo motiną, M. ir S. Michelsonus ir kitus bičiulius. Praėitą pirmadienį ji išvyko į Floridą. Sako, vis dėlto ten geriau gyventi.

Buvo susirinkusi LDD 21 kuopa

Praeitą sekmadienį buvo pirmasis šį rudenį Lietuvių Darbininkų Dr-jos narių susirinkimas. Jame priimta pikniko apyskaita, nutarta lapkričio 7 d. Strand Cafe salėje rengti kortų vakarą ir tt.

I draugiją įstojo Teofilė Valentukienė, Casey Janėliūnienė, Aldona Alseikienė ir St. Liūdžiū.

Susirinkimas atsistojimu pagerbė liepos mėnesį mirusią ilgametę narę Križnauskienę.

Susirinkimui buvo pristatytas jau daugiau prieš 50 metų įsijungęs ir darbininkų sąjūdį Mykolas Virbalas, kuris rugsėjo 22 d. baigė 86 metus.

P. Tautvaišas bus Bostone

Povilas Tautvaišas, dabartinis Chicago ir Illinois valstijos šachmatų čempionas, atvyksta į Bostono lietuvių šachmatų klubo dešimtmetį ir išvakarėse duos simultaną Bostono miesto žaidėjams, būtent lapkričio 7 d. Boylstono šachmatų klube. Lyg pasirengdamas šiam įvykiui meistris Tautvaišas, spalio 2 d. turėjo simultaną prieš Chicago pramoninės lygos 26 žaidėjus. Tautvaišas laimėjo 24, vieną pralaimėjo ir 1 baigė lygiomis. Chicago dienraščiai labai įvertino Tautvai-

TAI BENT BATAI

Central Michigan universiteto studentas John Furman yra 6 pėdų 5 colių aukščio, sveria 230 svarų, o jo batai futbolui žaisti yra 17 numerio. Jis siomet įstojo į universitetą ir pirmąją savaitę gavo futbolą žaisti su teniso batus, kol pagal specialų užsakymą pasiūvo šiuos batus.

Balso drabužių vajus

Balso Bostono skyrius skelbia drabužių vajų nuo spalio 15 iki lapkričio 15 d. Visi kas turite atliekamų drabužių, prašome atnešti į Sv. Petro bažnyčios parapijos salę.

Valdyba

S. Janėliūnas vėl operuos

Netaip seniai Steponui Janėliūnui buvo padaryta operacija, bet jos nepakako sveikatai atgauti: praėitą ketvirtadienį veteranų ligoninėje Jamaica Plain jam padaryta antroji operacija. Linkime Steponui, kad daugiau nebereikėtų gulti ant operacinio stalo ir kad greičiau galėtų pasveikti.

Bus "Serenados" balius

Kalėdų antrą dieną Bostono sk. Vyciai naujai atremtuotoje Strand Building salėje rengia Naujosios Anglijos lietuvių visuomenei "semi-formal" balių, "SERENADA" vadinamą. Havajietiskai išdekoruotoje viršutinėje salėje vyks meninė programa ir šokiai, grojant geriausiam Bostono orkestrui — "Vincent Marino". Romantiskų lėpsnelių apšviestoje apatinėje salėje, patogiai prie mažų staliukų sėdėdami, svečiai, girkėdami ir užkandžiaudami, matys spalvotą filmą iš pasaulinės parodos, bei spalvotus vaizdus iš atstiatancijos Europos. Taip pat apatinėje salėje bus atskira muzika. Pelnas skiriamas Vasario 16 gimnazijai paremti.

R. B.

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Jungia lietuvių bendram lietuviškam darui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvių ir remia kovas dėl Lietuvos laisvos ateities.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.

SLA—TAUPOMOJI APDRAUDA iki \$10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudus sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateitį.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki \$325 j mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIECIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gilių senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

DR. M. J. VINIKAS
307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

Mirė A. Stakutis

Rugsėjo 27 d. mirė Antanas Stakutis, apie 90 metų amžiaus. Velionis paskutiniuosius 5 metus išbuvo dr. D. Pilkos senelių poilsio namuose Dorchester. Jis į Ameriką atvyko 1898 m., ilgesnį laiką gyveno Cambridge, dirbo pianinų dirbuvėje, buvo uolus pažangaus judėjimo rėmėjas, palaidotas šv. Patricko kapinėse Stoneham, Mass. Jis buvo nevedęs, Lietuvoje paliko du brolius. Išleis ramiai!

Rep.

K. Merkis Amerikos komandos sudėty

Boston Sunday Globe spalio 11 d. šachmatų skyrių paskelbė Kazį Merkį iš So. Bostono Amerikos komandos sudėty, kuri dalyvauja IV pasaulio korespondencijos pirmenybėse. Komanda iš 6 vyrų. Merkis įvardintas 3 lentoj. Pabrėžta, kad K. Merkis daugel metų yra vienas pirmųjų Ches Review ratinguose ir trečiuoju yra baigęs JAV Grand National pirmenybėse.

Balso pokylis

Balso pokylis, kuris bus spalio 25 d. Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje, meninę programą atliks solistė Jadvyga Adomavičienė ir smuikininkas Izidorius Vasyliūnas. Jiems akompanuos muz. V. Adomavičius ir M. Vasyliūnas.

Brighton klubo susirinkimas

Spalio 22 d. 8 val. vak. klubo patalpose bus narių susirinkimas, kuriame bus nominuojami klubo pareigūnų kandidatai.

Jieškojimai

Manė Vidmantaitė ieško Zosės Vidmantaitės, kil. iš Palukio dvaro, Kelmės valsč., Raseinių apskr., 1923-4 metais išvykusios į Braziliją. Ji pati ar ja žinantįjį malonekite atsiliepti adresu:
A. Mitrasauskas
R R 2,
Vienna, Ontario, Canada (42)

Pranas Šimkevičius, Lietuvoje, ieško savo gimnaitės Olesės Riklėnės - Blaževičienės. 1931 m. ji gyveno Brooklyne, N. Y. ir turėjo valgyklą. Ji pati ar ja žinantįjį atsiliepti adresu:
Juozas Matijonaitis
89 Ward St.,Worcester, 10, Mass. (41)

Ieškau Balkūno Vlado, išvažiavusio iš Lietuvos 1912 m., ir jo dukters Elzbičios Balkūnaitės. Buvo apsigyvenę Providence, R. I. Jie patys ar juos žinantįjį atsiliepti adresu:
R. R. 4,
Spencerville, Ontario
Canada (41)

Anieta Pakenaite-AMBRASKEIENE, Lietuvoje, ieško brolio Donaco PAKENO (Augustino sūnaus) ir Aleksandro CERAVICIAUS (Juozo sūnaus). Vienas ankščiau gyveno Chicago, kitas Amsterdamo, N. Y. Jie patys ar juos žinantįjį rašykite adresu:
K. Mitkevičius
Stoughton, Mass.
33 Perry Street, (41)

Marcelis Poitūtė, Lietuvoje, ieško brolių Petro Possis, kuris gyveno Camas, Colo., ir Jono Possis, kuris yra gyvenęs Pathinder, Wyo., ir vėliau Benton mieste, bet nežinia kurioj valstijoje. Abu seniai atvyko į Ameriką. Jie patys ar juos žinantįjį atsiliepti adresu:
J. P.
636 Broadway
So. Boston 27, Mass. (12)

Ieškau savo brolio Kazio Dambausko. 1942 m. jis dirbo Vokietijoje, Chemische Fabrik Budenheim B. 1944 m. jis buvo apsigyęs Ilanau lagery, Vokietijoje. Jis pats ar jį žinantįjį atsiliepti adresu:
Ona Malkauskienė
448 Westmoreland Ave. N.
Toronto 4, Ont.,
Canada (41)

Biblija esanti išleista 1136 kalbomis.

NEW ERA SHAMPOO NAUJOJI GADYNĖ

Tūkstančiai suprato, kad New Era shampoo yra kasdieninis reikalingas. Tik švelnus daržovių muilas be gyvulių taukų gali užlaikyti diržingą odą, nuo ko priklauso gražūs plaukai, natūrališka spalva, nežūrint amžiaus.

Siųskite \$2 už 8 oz. butelį.
Frank Bitantas
527 East Exposition
Denver, Colorado

KIMBARAS ŽOLĖ

Kimbaras gera nuo inkstų ir puslės ligų, šlapinimosi kanalo uždegimo ir nuo odos išbėrimo. Ramunės žiedai europiškai ir Ramunės arbata yra visada gerai išsigerti.

Medveža Ziežė yra vienos iš geriausiųjų dėl vidurių užkietėjimo. Pas mus galite gauti visokių žolių ir šaknų, kurios tik randasi kur pasauli. Turime ir medaus — Kubos medaus, lipos žiedų medaus, dobilų ir orelių medaus. Medaus per paštą nesiekiame.

Alex. Mizara
414 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Užieikite į Alexander's vietą.

Apvalyk savo odą

Stebėtinai Naujas Gydymas Daro Stebuklus. Džiaukis švaria, malonia oda, laisva nuo visokių negrąžių ir nepatogių veido ir odos dėmių! Stebėtinai nauja TROPICANA OINTMENT (mossis) garantuotai pagelbės jums nuo psoriais simptomų, ekzemos, spuogų, juodųjų, odos lupinimosi ir kt. išvynių priežasčių išsaugoti odos dėmių. Be riebiu, netepantis ir nekenksmingas jautriausiai odai. Nesvarbu, ka jūs bandėte ir kiek lėdai šis krentinėj, bandykite TROPICANA OINTMENT.

Nesiek Pinių—10 Dienų Bėdymas. Kad išvynitumet, kaip nepaprastai tas stebėtinai veikia, reikia padaryti 10 dienų bėdymą be riebiu. Nesiskus pinių. Atsiųs tik savo vardą ir adresą. Kai Tropicana Ointment ateis, užmokėkite laiškanėsiui \$2 ir C. O. D. pašto bilaidas. Arba atsiųskite \$2 ir mes atsiųsime pašto bilaidas. Jei nepatenkintas nepaprastais rezultatais, grąžinkite ir atgauti savo pinigų.

Į Kanadą ir kitur \$2.50, mokėti iš kalno.

TROPICANA Dept. 5
P. O. BOX 304
CLINTON, INDIANA

VAISTUS Į LIETUVĄ

ir į VISUS KRAŠTUS už GELEŽINES UŽDANGOS. Mes siunčiame kasdien. Pristatymas garantuotas. Atsiųskite mums laiškus ir receptus iš senojo krašto, arba užieikite asmeniškai.

VERNON DRUG, INC. J. P. BUJNICKAS, Reg. Ph. sav.
100 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

46 metal aprūpina Worcesterį ir apylinkę vaistais

MES ATLIEKAM...

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- ◆ BIZNIO KORCIUKIŲ
- ◆ SPAUSDINTŲ VOKŲ
- ◆ LAISKŲ SU ANTGAVALIAIS
- ◆ BET KOKIĄ PRAMOGĄ BILJETŲ
- ◆ PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivis" spaustuvi padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvi. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

NEBUK ŽILAS

EXTRA DIDELĖ NUOLAIDA. Stebuklingos gyduolės, kurios panaikina žilumą, plaukų slinkimą ir plaukanas. Šias gyduoles privalote turėti kiekvienas, kuriam žyla, slenka, arba pleiskanuoja plaukai. Jos nėra dazai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Kreipkitės neatidėliodami ilgiau.

Kaina dabar nupiginta už 8 oz. 3 bankutes gyduolių tik \$5 ir priedui duodame Coconut shampoo. Tokią nuolaidą duodame tik iki Naujų Metų, minėdami mūsų plaukų gyduolių išdirbystės 30 metų sukaktuvę.

PASTABA: Su orderiu siųskite ir pinigų, kitaip vaistų nesiunčiam. Kanadoje ir kitur užsienioose \$1 brangiau patį padengimo išlaidoms.

FLORAL HERB CO.
Box 305, CLINTON, Ind.
Dept. 5

PADEKOS LAISKAS

Su padėkos pagalba J. S. Aš, rašęs Jūsų Floral Herb Co. skelbima laikraštyje dėl žilų plaukų pašalinimo, abejoju. Maniau, kad gali būti tik pasipelnymo tikslais. Dabar, panaudojęs Jūsų Floral Herb, įsitikinau, kad Jūsų skelbimas buvo tikrai teisingas ir naudingas žmonėms, kurie nenori būti žilais plaukais.

As dabar turiu plaukus tokius, kokius turėjau būdamas 15-20 metų. Dabar jau naudoju tuos vaistus, vėgia kartą savaitėje ir žilų plaukų nepasirodo.

As už tą Jūsų malonumą labai esu dėkingas tam, kas tuos vaistus išrado. Taip pat patariu, kas nenori būti žilais, gali pilnai pasinaudoti Jūsų vaistais ir bus Jums taip pat dėkingas, kaip ir aš.

Turiu Jums širdingai ačiū. Šį mano padėkos laišką, jei norėtumet, galite ir laikraštyje paskelbti, tik nenuorint, kad būtų mano pavardė skelbiama.

ŽODYNAS A. LALIO

Lietuvių-Anglų ir Anglų-Lietuvių

1256 Puslapiai
dvigubos špaltos

Kaina \$14

Pingus siųsti kartu su užsakymu

Dr. D. PILKA

546 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

SPECIALŲS RUDENS STANDARTO PAKETAI

- SU DAIKTAIS YPATINGAI LIETUVOJE REIKALINGAIS
- SUL 20 — \$29.00
- 3 su trečdaliu jardų grynos vilnos melynas kostiumui ar apsiaustui
 - 3 su trečdaliu jar. 85% vilnos: Tėnis pilka ar mėlyna kostiumui (10 svarų kitokių daiktų iš mūsų katalogo galima pridėti į tą paketą be ekstra pašto persiuntimo išlaidų).
- XG1 — \$42.00
- 3 jard. 85% vilnos medžiaga vyrų apsiaustams, gerai nešiojasi, pilka ar mėlynos spalvos
 - 3 su trečdaliu jar. grynos vilnos worsted kostiumams mėlyna, pilka ar ruda su juostelėmis
 - 3 su puse jardų dirbtinio šilko pamušalui pritaikintos spalvos (8 svarai kitų daiktų iš mūsų katalogo gali būti pridėti į paketą be ekstra pašto persiuntimo išlaidų).
- MAR 19 — \$45.000
- 3 jardai vilnos Velour moterims žiemos paltui, mėlyna ar juoda
 - 3 jard. grynos vilnos Tweed moterų kostiumams juodos, mėlynos, pilkos, žalių, geltonos vyno ar šviesiai mėlynos spalvų
 - 3 jardai dirbtinio šilko pamušalui pritaikintos spalvos
 - 4 jardai rajono afgalinės kasdieninei suknei mėlynos, karališkai mėlynos, šviesiai mėlynos, pilkos, žalių, ružavos ar juodos spalvų
 - 1 setas moterų apatinio rajono medžiagos
 - 1 škotiska vilnonė skara
- (10 svarų kitų daiktų iš mūsų katalogo galima pridėti į šią paketą be ekstra išlaidų už persiuntimą paštu)
- PETER — \$58.00
- 16 su 1/4 jardų vilnonės medžiagos juodos, mėlynos, rudos, ar tamsiai pilkos su juostelėmis
 - (5 svarai kitų daiktų iš mūsų katalogo galima pridėti į šią paketą be ekstra išlaidų už persiuntimą paštu)
- I paduotas kainas įeina viskas: Sovietų muilai, leidimas, pašto išlaidos, draudimas. Mes siūlome daug kitų standartinių paketų. Prašykite informacijų ir navedžių.
- VAISTŲ IR MEDIKALINIŲ PRIETAISŲ SIUNTIMAS YRA MŪSU SPECIALYBE. MŪSU DAKTORŲ IR VAISTININKŲ PATARIMAS NEMOKAMAI TEIKIAMAS REIKALUI ESANT.

T A Z A B

51 Reservoir St. CAMBRIDGE, Mass. Tel: KI 7-9705
(Offisas atdaras visa laiką)

Vizokie Geleziile Dailui